

PATENDIAMET

RAHVUSVAHELINE KAUBAMÄRK MADRIDI SÜSTEEMI ALUSEL

JUHISED

RAHVUSVAHELINE KAUBMÄRK MADRIDI SÜSTEEMI ALUSEL

Juhised

Patendiamet
Tallinn 2018

Juhised on välja antud koostöös Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Ametiga.

The Guidelines are published in cooperation with the European Union Intellectual Property Office.

Koostaja: Janika Kruus
Keeletoimetaja: Eve Tammaru
Trükk: Grano

ISBN 978-9949-7306-4-3 (trükis)
ISBN 978-9949-7306-5-0 (võrguväljaanne pdf)
ISBN 978-9949-7306-6-7 (võrguväljaanne epub)
ISBN 978-9949-7306-7-4 (võrguväljaanne html)

Sisukord

SISSEJUHATUS.....	5
I KAUBAMÄRGI RAHVUSVAHELISE REGISTREERIMISE MADRIDI SÜSTEEM	7
1. WIPO tutvustus	7
2. Madridi süsteemi tutvustus	7
3. Eesti Vabariik ja Euroopa Liit on Madridi protokoll lepinguosalised.....	10
3.1 Eesti Madridi protokoll lepinguosalisena.....	10
3.2 Euroopa Liit Madridi protokoll lepinguosalisena	10
II KAUBAMÄRGILE ÕIGUSKAITSE TAOTLEMINE MADRID PROTOKOLLI ALUSEL.....	12
1. Millist tähist on võimalik kaubamärgina registreerida.....	12
1.1 Nõuded kaubamärgile	12
1.2 Kaubad ja teenused	12
2. Põhitaotlus, sellest tulenev registreering või põhiregistreering päritoluametis.....	13
2.1 Rahvusvahelise taotluse esitamise õigus.....	13
2.2 Sõltuvus põhitaotlusest või -registreeringust	15
3. Esindatus suhtlemisel Rahvusvahelise Büroo, päritolualeti ja märgitud lepinguosalise ametiga.....	17
3.1 Esindatus suhtlemisel Rahvusvahelise Bürooga	17
3.2 Esindatus suhtlemisel Eesti Patendiametiga.....	20
3.3 Esindatus suhtlemisel EUIPOga	20
4. Lõivud	21
4.1 Rahvusvahelisele Büroole tasutavad lõivud.....	21
4.2 Rahvusvahelisele Büroole lõivude tasumise kord.....	22
4.3 Lõivud päritolualetis	24
5. Rahvusvaheline taotlus.....	24
5.1 Taotluse esitamise nõuded	24
5.2 Prioriteedikuupäev	25
5.3 Taotluse vorm	27
6. Rahvusvahelise registreerimise kulg.....	40
6.1 Rahvusvahelise registreeringu kuupäev	40

6.2	Menetlus päritoluametis	41
6.3	Menetlus Rahvusvahelises Büroos	42
6.4	Menetlus märgitud lepinguosalise ametis	48
III	TOIMINGUD RAHVUSVAHELISE REGISTREERINGUGA	53
1.	Hilisem märkimine	53
2.	Muudatused rahvusvahelises registris	56
2.1	Omaniku muutumine	56
2.2	Omaniku või tema esindaja nime või aadressi muudatus, omaniku õigusliku olemuse kanne või muudatus	59
2.3	Piiramine, loobumine ja tühistamine	60
3.	Rahvusvahelise registreeringu kehtivuse kaotamine ja muutmine riigisiseseks või regionaalseks taotluseks	63
4.	Riigisisese või regionaalse registreeringu asendamine rahvusvahelise registreeringuga	64
5.	Rahvusvahelise registreeringu kehtivusaja pikendamine	66
6.	Litsentsid	67
7.	Parandused rahvusvahelises registris	70
IV	AVALIK TEAVE JA VEEBITEENUSED	72
1.	Bülletään	72
2.	Madrid Monitor	72
3.	Kaupade ja teenuste klassifitseerimise andmebaas	73
4.	Member Profile Database	73
5.	Madrid Portfolio Manager	73
6.	Muud e-teenused	74
MÕISTED		75
Kasutatud materjalid		77

SISSEJUHATUS

Juhised käsitlevad märkide rahvusvahelise registreerimise Madridi süsteemi, mis võimaldab kaubamärki kaitsta rahvusvaheliselt ühe taotluse abil. Madridi süsteem, mis loodi 1891. aastal, toimib vastavalt märkide rahvusvahelise registreerimise Madridi kokkuleppele (edaspidi Madridi kokkulepe või kokkulepe) ja märkide rahvusvahelise registreerimise Madridi kokkuleppe protokollile (edaspidi Madridi protokoll või protokoll). Süsteemi haldab Maailma Intellektuaalomandi Organisatsioon (WIPO) Rahvusvaheline Büroo.

Madridi süsteem pakub kaubamärgiomanikule võimaluse kaitsta kaubamärki paljudes riikides, esitades ühe taotluse oma riigi või regiooni ametisse. Nii registreeritud kaubamärgil on võrdsed õigused vahetult iga riigi ametisse esitatud kaubamärgitaotluse või seal registreeritud märgiga. Tänu Madridi süsteemile on märgi hilisem haldamine lihtsam, kuna ühe menetluse abil on võimalik teha muudatusi või pikendada märgi kehtivust kõigis märgitud riikides. Uutes riikides on võimalik kaitset taotleda nende hilisema märkimise teel.

Juhised on abiks kaubamärgitaotlejatele ja -omanikele või nende esindajatele kaubamärgile õiguskaitse taotlemisel Madridi protokollil alusel Eesti Patendiameti või Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Ameti (EUIPO) vahendusel ning rahvusvahelise kaubamärgi registreeringu hilisemal haldamisel. Juhistes on lahti seletatud vastavalt Madridi protokollile toimuv keeruline menetlusprotsess, siin sisaldub praktiline üksikasjalik juhend taotluse täitmiseks, teave hilisemate muudatuste tegemise kohta jm. Juhiseid järgides on võimalik vältida asjatuid probleeme kaubamärgiõiguste kaitsel välisriikides.

Juhised on koostatud põhiliselt Madridi kokkuleppe ja Madridi protokollil kohase märkide rahvusvahelise registreerimise juhendi (edaspidi registreerimisjuhend) alusel. Registreerimisjuhend sisaldab viiteid selle aluseks olevatele Madridi kokkuleppele ja protokollile, märkide rahvusvahelise registreerimise Madridi kokkuleppe protokollil juhendile (edaspidi juhend) ja haldusjuhendile. Käesolevates juhistes eelnimetatud viiteid ja juhendi reeglis 1 esitatud lühendväljendite seletusi ei korrata. Olulisemad mõisted on välja toodud juhiste lõpus.

Madridi protokoll ja Madridi süsteemi juhendid on kättesaadavad Patendiameti veebilehel¹ ja WIPO veebilehel².

¹ Madridi süsteemi juhendid: <http://www.epa.ee/et/kuidas-saada-kaubamargile-kaitset/kuidas-saada-kaubamargile-kaitset-rahvusvahelise-registreerimise>.

² Legal Texts Relevant to Trademarks: http://www.wipo.int/madrid/en/legal_texts/.

I KAUBAMÄRGI RAHVUSVAHELISE REGISTREERIMISE MADRIDI SÜSTEEM

1. WIPO tutvustus

Maailma Intellektuaalomandi Organisatsioon (WIPO) on Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (ÜRO) agentuur, mis on spetsialiseerunud rahvusvahelisele intellektuaalomandi kaitsele. WIPO loodi 1967. aastal WIPO konventsiooniga vastavalt liikmesriikidelt saadud mandaadile arendada intellektuaalomandi kaitset kogu maailmas riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide koostöö kaudu. WIPO peakorter asub Šveitsis Genfis³.

WIPO tegevussuuna määravad organisatsiooni liikmesriigid, kelle esindajad kohtuvad assambleedes, komiteedes ja töörühmades. 2018. aasta seisuga on liikmesriike 191⁴. WIPO sekretariaadi personal, kes kindlustab organisatsiooni mitmekülgsede teenuste ja programmide efektiivse toimimise, on pärit eri riikidest ning piirkondadest.

Intellektuaalomand jaguneb kahte kategooriasse: tööstusomand, kuhu kuuluvad leiutised, kaubamärgid, tööstusdisain, päritolu näitavad geograafilised tähised jm, ning autoriõigus, millega kaitstakse kirjandus- ja kunstiteoseid. WIPO juhib ja haldab rahvusvaheliste lepingute täitmist, mis reguleerivad intellektuaalomandi eri liikide õiguskaitset⁵. Nende lepingute hulka kuuluvad ka rahvusvahelist kaubamärgi õiguskaitset reguleerivad Madridi kokkulepe ja selle kokkuleppe protokoll.

2. Madridi süsteemi tutvustus

Madridi süsteemil on kaks põhieesmärki. Esiteks lihtsustab see kaubamärkidele õiguskaitse saamist. Teiseks on selle registreeringu hilisem tervikuna haldamine palju lihtsam, kuna rahvusvaheline registreering on võrdne riigisiseste või regionaalsete registreeringute kogumiga. Tuleb pikendada ainult ühte registreeringut ning mitmesugused muudatused (näiteks omaniku nime või aadressi muudatused, kaupade ja teenuste loetelu piiramine, õiguskaitse

³ WIPO veebilehel Inside WIPO: <http://www.wipo.int/about-wipo/en/>.

⁴ WIPO veebilehel Member States: <http://www.wipo.int/members/en/>.

⁵ WIPO veebilehel WIPO-Administered Treaties: <http://www.wipo.int/treaties/en/>.

kehtivusaja pikendamine) saab kanda rahvusvahelisse registrisse ühe lihtsa menetluse abil. Teisest küljest, kui on vaja teha muudatusi üksnes osa regioonide või üksnes osa kaupade ja teenuste suhtes, on süsteem piisavalt paindlik, et seda võimaldada.

Madridi kokkuleppele kirjutati alla 1891. aastal ja see jõustus 1892. aastal. Madridi protokoll võeti vastu 1989. aastal, jõustus 1. detsembril 1995 ja rakendati 1. aprillist 1996. Mõlemad lepingud võeti vastu Hispaanias Madridis peetud diplomaatilistel konverentsidel. Neile mõlemale koos viidatakse kui Madridi süsteemile, mille 125. juubelit tähistati 2016. aastal.

Protokolliga samal kuupäeval jõustus ka juhend, kus on sätestatud menetluse reeglid. Lisaks reguleerivad rahvusvaheliste kaubamärgitaotluste ja registreeringute menetlust registreerimisjuhend ja haldusjuhend. Madridi protokoll ja Madridi süsteemi juhendid on kättesaadavad WIPO veebilehel ja Patendiameti veebilehel.

Süsteemi haldab WIPO Rahvusvaheline Büroo (edaspidi RB), kes peab rahvusvahelist kaubamärkide registrit ja annab välja Rahvusvaheliste Märkide Bülletääni (edaspidi bülletään⁶), kus avaldatakse registrisse kantud kaubamärgid ning mitmesugune teave nende kohta.

Kuni 2016. aastani võisid kõik tööstusomandi kaitse Pariisi konventsiooni (edaspidi Pariisi konventsioon) liikmesriigid ühineda kokkuleppe või protokolliga või mõlemaga. Alates Madridi Liidu Assamblee 50. istungist, mis toimus oktoobris 2016, ei saa uued lepinguosalisel ratifitseerida ainult Madridi kokkulepet ega ainult sellega liituda, vaid saavad ratifitseerida Madridi kokkuleppe ja protokolliga üheaegselt ning nendega üheaegselt liituda⁷. Kõik kokkuleppe ja protokolliga ühinenud lepinguosalisel koos moodustavad Madridi Liidu, mis on spetsiaalne liit vastavalt Pariisi konventsiooni artiklile 19⁸. Üks WIPOs otsuseid tegevatest organitest on assamblee, mille kõik liikmed on Madridi Liidu liikmed. Madridi Liidu

⁶ Vt punkti IV.1 „Bülletään“.

⁷ Lisateave Madridi kokkuleppe artikli 14 lõike 1 ja lõike 2 punkti a kohaldamise külmutamise otsuse kohta Madridi Liidu Assamblee 50. istungi dokumentides: http://www.wipo.int/meetings/en/details.jsp?meeting_id=39948.

⁸ Tööstusomandi kaitse Pariisi konventsiooni artikkel 19: Lepe on selle kohta, et liidu liikmesriigid jätavad endale õiguse sõlmida omavahel eraldi kokkuleppeid kaitsmaks tööstusomandit, niikaua kuni sellised lepped ei lähe vastuollu käesoleva konventsiooni sätetega.

assamblee kõige tähtsamad ülesanded on liidu programmi ja eelarve vastuvõtmine ning rakendussätete muutmine, k.a Madridi süsteemi lõivude kinnitamine.

Madridi kokkulepe ja Madridi protokoll on iseseisvad, paralleelsed lepingud, iseseisva, kuid kattuva liikmeskonnaga. Väljend *lepinguosaline* hõlmab kõiki riike, kes on ühinenud kokkuleppega, ja kõiki riike või riikidevahelisi organisatsioone, kes on ühinenud protokolliga. 2018. aasta seisuga on Madridi Liidus 102 liiget, hõlmates 118 riiki. Liikmete hulgas on enamik Euroopa riike ja Euroopa Liit, lisaks USA, Hiina, Austraalia, Jaapan, Mehhiko, Aafrika Intellektuaalomandi Organisatsioon, Afganistan jpt⁹.

Alates 31. oktoobrist 2015 on kõik Madridi kokkuleppe osalisriigid ühinenud ka protokolliga, seega jagunevad Madridi Liidu liikmed kaheks: ainult protokolliga ühinenud riigid ja riikidevahelised organisatsioonid ning nii Madridi kokkuleppega kui ka protokolliga ühinenud riigid. Rahvusvahelise taotlusega sai kaitset taotleda ainult nendes lepinguosalistes, kes olid ühinenud sama lepinguga (kokkuleppe või protokolliga), millega oli ühinenud lepinguosaline, kelle amet on päritoluamet¹⁰. Kuna nüüd on kõik lepinguosalistes ühinenud protokolliga, lähtuvad kõik märkimised protokollist, sest vastavalt Madridi protokollile lähtub mõlema lepinguga ühinenud lepinguosalise märkimine protokollist¹¹.

Protokollile alla kirjutanud riik (protokoll oli allakirjutamiseks avatud 1989. aasta lõpuni) võib sellega ühineda, deponeerides oma ühinemis-, ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või kinnitamisdokumendi. Riikidevaheline organisatsioon võib ühineda protokolliga eeldusel, et vähemalt üks organisatsiooni liikmesriik on ühinenud Pariisi konventsiooniga ja et organisatsioonil on regionaalne amet organisatsiooni territooriumil kehtivate märkide registreerimiseks. Sellistel alustel on protokolliga ühinenud Euroopa Liit.

Rahvusvahelise taotluse võib esitada füüsiline või juriidiline isik, kes on Madridi süsteemi liikmesriigi või lepinguosalise organisatsiooni liikmesriigi kodanik või kellel on seal elukoht või tegutsev tööstus- või kaubandusettevõtte. Madridi süsteemi ei saa kasutada isik, kellel ei ole eelkirjeldatud seoseid mõne Madridi Liidu

⁹ WIPO veebilehel Madrid – The International Trademark System:

<http://www.wipo.int/madrid/en/>.

¹⁰ Vt punktis II.2.1 „Rahvusvahelise taotluse esitamise õigus (päritoluamet)“.

¹¹ WIPO infoteatis nr 39/2015, 02.10.2015:

http://www.wipo.int/newsletters-archive/en/madrid_notices.html.

liikmega. Lisaks ei saa süsteemi kasutada kaubamärgi kaitsmiseks Madridi Liidust väljaspool.

3. Eesti Vabariik ja Euroopa Liit on Madridi protokollilepinguosaliselised

3.1 Eesti Madridi protokollilepinguosalisena

Eesti on Madridi protokollilepinguosaline riik. Riigikogu võttis 16. juunil 1998 vastu märkide rahvusvahelise registreerimise Madridi kokkuleppe protokolliga ühinemise seaduse (RT II 1998, 36, 68). Vastavalt WIPO 18. augusti 1998 noodile nr 107 jõustus Madridi protokoll Eesti Vabariigi suhtes 18. novembril 1998.

Seega on Eesti kodanikul või Eestis elukohta või tegutsevat ettevõtet omaval isikul võimalik kaubamärgi kaitsmiseks Madridi protokollilepinguosaliselise ameti alusel kasutada päritoluriigina Eestit ja päritoluametina Eesti Patendiametit. Eesti on valinud WIPOga suhtlemiseks inglise keele, seega peavad rahvusvaheline taotlus ja muud dokumendid olema ingliskeelsed.

Teisalt võib Eesti olla märgitud lepinguosaline, st lepinguosaline, kelle suhtes on taotletud kaitse laiendamist mõne teise Madridi protokollilepinguosaliselise ameti vahendusel esitatud taotlusega. Kaitse laiendamise taotlust menetletakse vastavalt riigisisestele õigusaktidele ja märgitud lepinguosaliselise ameti võib lähtuvalt sellest kaitse andmisest keelduda.

Eestis kehtivast rahvusvahelisest registreeringust tulenev õiguskaitse on võrdne riigisisestest registreeringust tuleneva õiguskaitsega ja rahvusvaheliselt registreeritud kaubamärgist tulenevad õigused ning kohustused on võrdsed riigisisestest registreeritud kaubamärgist tulenevatega. Rahvusvaheline registreering ei kehti märgitud lepinguosaliselises, kui õiguskaitse andmisest keeldutakse rahvusvahelise registreeringu menetluse tulemusena selle lepinguosaliselise ametis¹².

3.2 Euroopa Liit Madridi protokollilepinguosalisena

Euroopa Liit ratifitseeris Madridi protokollilepingu 2004. aasta oktoobris. Seega on Eesti kodanikul Euroopa Liidu kodanikuna või Eestis kui Euroopa Liidu liikmesriigis elukohta või tegutsevat ettevõtet omaval isikul võimalik kaubamärgi kaitsmiseks

¹² Vt punkti II.6.3 „Menetlus märgitud lepinguosaliselise ametis“.

Madridi protokollil alusel kasutada päritoluametina ka Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Ametit (EUIPO), mis asub Hispaanias Alicante ja tegeleb Euroopa Liidu kaubamärkide ning ühenduse disainilahenduste registreerimisega¹³. Nende õiguskaitse kehtib kogu Euroopa Liidus tervikuna.

Pärast Euroopa Liidu Madridi protokolliga ühinemist on kaks suurt rahvusvahelist kaubamärgisüsteemi – ELi kaubamärgisüsteem ja Madridi süsteem – omavahel põimunud. Nüüd on võimalik ELi kaubamärgi taotluse või registreeringu alusel esitada Madridi protokolliga kohane rahvusvaheline taotlus või taotleda õiguskaitset kogu Euroopa Liidus, tähistades rahvusvahelises taotluses ühe märgitud lepinguosalisena Euroopa Liidu.

¹³ EUIPO veebilehel „Kaubamärgid Euroopa Liidus. Ülemaailmne ulatus“. <https://euiipo.europa.eu/ohimportal/et/trade-marks-in-the-european-union>.

II KAUBAMÄRGILE ÕIGUSKAITSE TAOTLEMINE MADRIDI PROTOKOLLI ALUSEL

1. Millist tähist on võimalik kaubamärgina registreerida

1.1 Nõuded kaubamärgile

Kaubamärk on tähis, mis peab tarbija jaoks eristama ühe ettevõtja kaupa või teenust teise ettevõtja samaliigilisest kaubast või teenusest. Seega on eristusvõime kaubamärgi põhiomadus. Kaubamärgina võivad toimida näiteks üksikud sõnad, sõnade kombinatsioonid, kujutised, laused, tähtede, numbrite ja värvide kombinatsioonid, ruumilised kujutised, sõnalise osa ning kujutise kombinatsioonid jne. Eriisemad kaubamärgiliigid on näiteks heli-, liikumis-, multimeedia- ja asendimärgid.

Kaubamärgiks ei sobi tähised, millel puuduvad eristavad tunnused ja mis üksnes kirjeldavad kaupu või teenuseid, on vastavas valdkonnas tavapärased terminid, annavad kaupade ja teenuste kohta valeteadet, on vastuolus heade tavade või esitatud registreerimiseks pahausksett.

Enne kaubamärgi valikut ja registreerimistaotluse esitamist tuleks kontrollida teistele isikutele kuuluvate varasemate õiguste olemasolu nendes riikides või regioonides, kus kavatakse tegutseda ja kaubamärgile kaitset taotleda. Kaubamärgi kasutamisel ja registreerimisel võivad takistuseks saada varem registreeritud kaubamärgid ning ärinimed, riikide ja organisatsioonide lipud, vapid jm sümbolid, autoriõiguse objektid jm.

Seega enne taotluse esitamist on mõistlik veenduda, et kaubamärgiks valitud tähis on registreeritav, ja vältida seeläbi rahalist kaotust, mis kaasneb kaubamärgi registreerimise ebaõnnestumisega.

1.2 Kaubad ja teenused

Kaubamärk registreeritakse kindlate kaupade ja teenuste suhtes, mis peavad olema loetletud registreerimistaotluses. Märkide registreerimisel kasutatava kaupade ja

teenuste rahvusvahelise klassifikatsiooni (edaspidi Nizza klassifikatsioon)¹⁴ alusel on kaubad ja teenused jaotatud valdkondade järgi 45 klassi. Kaubad ja teenused peavad olema taotluses loetletud arusaadavalt, üheselt mõistetavalt ja õigesti klassifitseerituna. Kaupade ja teenuste loetelu on võimalik hilisema menetluse käigus piirata, kuid mitte laiendada. Seega tuleb loetelu enne taotluse esitamist läbi mõelda perspektiivitundega, arvestades võimalusel ka seda, milliste kaupade ja teenuste suhtes on kaubamärgi õiguskaitsese vajalik tulevikus.

Vältimaks vigu ja sellest tulenevat kirjavahetust ametitega on klassifitseerimise abivahenditena võimalik kasutada WIPOs loodud andmebaasi Madrid Goods&Services Manager (MGS)¹⁵ ja ELi ametite koostöös välja töötatud andmebaasi TMclass¹⁶.

Punktides II.1.1 ja II.1.2 kirjeldatud põhimõtted on rahvusvahelised ja sisalduvad Madridi Liidu liikmete õigusaktides. Seega tuleb neid arvesse võtta enne rahvusvahelise taotluse esitamist Madridi protokolli alusel, et ennetada keerulist asjaajamist ja võimalikku rahalist kaotust.

2. Põhitaotlus, sellest tulenev registreering või põhiregistreering päritoluametis

2.1 Rahvusvahelise taotluse esitamise õigus

Rahvusvahelise registreerimise taotlus tuleb esitada RBle *päritoluameti* vahendusel. Kui rahvusvaheline taotlus vastab esitatud nõuetele, kantakse märk rahvusvahelisse registrisse ja avaldatakse bulletinis.

Märkide rahvusvahelise registreerimise Madridi süsteemi võib kasutada ainult see füüsiline või juriidiline isik,

- 1) kellel on tegutsev tööstus- või kaubandusettevõtte või alaline elukoht (asukoht) Madridi protokolliga ühinenud riigis, või

¹⁴ Märkide registreerimisel kasutatava kaupade ja teenuste rahvusvahelise klassifikatsiooni (Nizza klassifikatsiooni) kehtiv versioon:

<http://www.epa.ee/et/kaupade-ja-teenuste-klassifitseerimine/loend-klasside-kaupa>.

¹⁵ Madrid Goods&Services Manager (MGS):

<https://webaccess.wipo.int/mgs/index.jsp?lang=en>.

¹⁶ TMclass:

<https://euipo.europa.eu/ec2/?jsessionid=C090522F26EB817EAA299966870FBAC6.ec2t1?lang=en>.

- 2) kes on selle riigi kodanik või kellel on selline ettevõtte või alaline elukoht (asukoht) protokolliga ühinenud riikidevahelise organisatsiooni territooriumil, või
- 3) kes on sellise organisatsiooni liikmesriigi kodanik.

Lepinguosalise ametit, kelle suhtes füüsiline või juriidiline isik täidab üht või mitut loetletud tingimust, nimetatakse *päritoluametiks*. Märki saab rahvusvaheliselt registreerida ainult siis, kui see on registreeritud päritoluametis või kui selle registreerimiseks on esitatud taotlus päritoluametisse.

Tulenevalt Madridi protokollist ja vastavalt registreerimisjuhendile tõlgendatakse mõisteid *kodanik* ja *elukoht* vastavalt lepinguosalise õigusaktidele. Seda, kas füüsiline isik on konkreetse riigi kodanik, ning juriidilise isiku määratlemise kriteeriume antud lepinguosalises reguleeritakse selle lepinguosalise õigusega. Samuti otsustatakse lähtuvalt lepinguosalise õigusest, missuguste kriteeriumide järgi loetakse füüsiline või juriidiline isik lepinguosalises elukohta (asukohta) omavaks. Praktikast tekivad juriidilise isiku puhul need küsimused harva, sest tema õigus rahvusvahelise taotluse esitamiseks võib põhineda tegutseva ettevõtte olemasolul päritoluriigis.

Termin *tegutsev tööstus- või kaubandusettevõtte* pärineb Pariisi konventsiooni artiklist 3¹⁷. Eesmärk oli tarvitusele võtta selline termin, mille kasutamine välistaks fiktiivsed ettevõtted. Sõna *tegutsev* määrab, et ettevõttes peab toimuma tööstus- või kaubandustegevus, ent see ei pea olema peavõtte. Seega mõistetakse seda terminit nii, et ettevõttel võib olla mitu tegutsevat tööstus- või kaubandusettevõtet mitmes riigis, mis on ühinenud protokolliga. Sel juhul võib iga sellise riigi amet olla päritoluamet.

Rahvusvahelise taotluse esitamiseks on vajalik riigisisene või regionaalne taotlus või registreering ehk põhitaotlus või -registreering päritoluametis. Rahvusvahelise taotluse andmed peavad olema kooskõlas põhitaotluse või -registreeringu andmetega: kaubamärk peab olema identne, taotleja andmed peavad olema samad ja rahvusvahelise taotluse kaupade ja/või teenuste loetelu ei tohi olla laiem kui põhitaotluses või -registreeringus.

¹⁷ Tööstusomandi kaitse Pariisi konventsiooni artikkel 3: Liitu mittekuuluvate riikide kodanikud, kes omavad liidu ühe liikmesriigi territooriumil elukohta või tõelisi ja tegutsevaid tööstus- või kaubandusettevõtteid, võrdsustatakse liidu liikmesriikide kodanikega.

Rahvusvahelise taotluse saab koostada ka mitme taotluse ja/või registreeringu põhjal, mis kokku hõlmavad rahvusvahelises taotluses sisalduvaid kaupu ning teenuseid. Põhitaotlused ja/või -registreeringud peavad kõik kuuluma samale omanikule ning olema esitatud samasse ametisse või samas ametis välja antud.

Eesti kodanikul või Eestis elukohta või tegutsevat ettevõtet omaval isikul on võimalik kaubamärgi kaitsmiseks Madridi protokolli alusel kasutada päritoluametina Eesti Patendiametit. Seega võib rahvusvahelise taotluse põhitaotluseks olla Patendiametisse esitatud taotlus ja hiljem sellest tulenev registreering ning põhiregistreeringuks võib olla Patendiametis registreeritud kaubamärk.

Kui lepinguosaline, kelle kodanik taotleja on või kus taotlejal on elukoht või ettevõtte, on ka lepinguosalise organisatsiooni liige, siis võib esitada rahvusvahelise taotluse ka regionaalse taotluse või registreeringu alusel. Seega võib Eesti kodanik Euroopa Liidu kodanikuna või Eestis kui Euroopa Liidu liikmesriigis elukohta või tegutsevat ettevõtet omav isik valida päritoluametiks ka EUIPO. Sel juhul on rahvusvahelise taotluse aluseks EUIPOsse esitatud ELi kaubamärgi taotlus ja hiljem sellest tulenev registreering või EUIPOs registreeritud ELi kaubamärk.

Rahvusvahelise registreeringu kaupade ja teenuste loetelu võib olla piiratum kui põhiregistreeringus või -taotluses toodud loetelu. See ei tohi aga olla ulatuslikum ega sisaldada kaupu ja teenuseid, mis põhiregistreeringus või -taotluses puuduvad. See ei tähenda, et kasutada tuleb täpselt sama sõnastust. Rahvusvahelises taotluses kasutatavad mõisted peavad vastama põhiregistreeringus või -taotluses kasutatavatele mõistetele või mahtuma nende mõistete alla.

2.2 Sõltuvus põhitaotlusest või -registreeringust

Rahvusvaheline taotlus ja hiljem ka registreering on põhitaotlusest või -registreeringust sõltuvad viie aasta jooksul rahvusvahelise registreeringu kuupäevast¹⁸ arvates. Rahvusvahelisest registreeringust tulenevat kaitset ei saa enam kasutada juhul, kui põhiregistreering või põhitaotlusest tulenev registreering ei kehti enam tervikuna, või nende kaupade ja teenuste ulatuses, mille suhtes põhiregistreering või põhitaotlusest tulenev registreering enam ei kehti, kui kehtivus on lõppenud kas nimetatud viieaastase ajavahemiku jooksul või selle ajavahemiku jooksul algatatud toimingut tulemusena.

¹⁸ Vt punkti II.6.1 „Rahvusvahelise registreeringu kuupäev“.

See sõltuvus on täielik ja kehtib olenemata põhjustest, miks põhitaotlusest ei saanud registreeringut või miks põhiregistreeringu kaitse osaliselt või täielikult lõppes. Kolmanda isiku algatatud menetlust, mille abil rahvusvahelise registreeringu saab tühistada ühe korraga kõigi riikide suhtes, rakendades põhiregistreeringu kehtetuks muutumist, nimetatakse *keskseks rünnakuks*. Seda võimalust peetakse Madridi süsteemi üheks olulisemaks omaduseks, mis võib ühe isiku jaoks osutada kasulikuks ja vajalikuks, teise jaoks aga ohtlikuks. Näiteks päritoluriigis varem registreeritud kaubamärgi omanik saab hilisemat märki ainult selles riigis vaidlustades lasta sama märgi tühistada ka rahvusvahelises registreeringus märgitud välisriikides.

Kui rahvusvahelise taotluse aluseks on põhitaotlus, on omanikul suurem oht kaotada kaitse põhitaotluse kehtetuks muutmise tõttu. See ei tarvitse olla *keskse rünnaku* tagajärg selles mõttes, et menetlust ei pruugi algatada kolmas isik. Põhitaotlusele võidakse täies ulatuses või osaliselt keelduda kaitset andmast märgist endast tulenevatel põhjustel, st absoluutsete aluste esinemisel (eristusvõime puudumine, kirjeldav tähendus, tavapärasus) või olemasoleva varasema õiguse põhjal, mille tõttu päritoluamet märki ei registreeri. Keeldumine võib põhineda ka vaidlustusavaldusel, mille on esitanud antud territooriumil kehtiva varasema õiguse omanik. Kõigil eelnimetatud juhtudel ja eeldusel, et põhitaotluse kohta tehtud otsus on lõplik (st ei kuulu uuesti läbivaatamisele ega edasikaebamisele), peab päritoluamet taotlema RBlt rahvusvahelise registreeringu tühistamist kas täies ulatuses või osaliselt.

Kuigi rahvusvahelise taotluse peab esitama isik, kes on riigisisese või regionaalse põhiregistreeringu või -taotluse omanik, ei mõjuta rahvusvahelise registreeringu kehtivust see, kui riigisisene või regionaalne registreering või taotlus saab hiljem teise isiku omaks. Ei ole isegi tähtis, kas riigisisene või territoriaalne taotlus või registreering antakse üle isikule, kes ei vasta rahvusvahelise registreeringu omanikule esitatavatele nõuetele. Ent kuna rahvusvaheline registreering sõltub siiski jätkuvalt põhimärgi (põhitaotluse või -registreeringu) saatusest, on rahvusvahelise registreeringu omaniku jaoks riskantne kaotada kontroll põhimärgi üle viieaastase sõltuvusaja jooksul.

Viieaastase sõltuvusaja lõpus muutub rahvusvaheline registreering põhimärgist sõltumatuks ja selle saatuse ei mõjuta enam rahvusvahelise märgi õiguskaitses lepinguosalistes.

3. Esindatus suhtlemisel Rahvusvahelise Büroo, päritoluameti ja märgitud lepinguosalise ametiga

3.1 Esindatus suhtlemisel Rahvusvahelise Bürooga

Taotleja või kaubamärgiomanik võib nimetada endale esindaja suhtlemiseks RBga. See võib olla sama esindaja, kes vahendab tema suhtlemist päritoluametiga. Taotlejale või omanikule saadetud või nendelt saadetaavaid teateid tuleb tavaliselt mõista selliselt, et kui taotleja või omaniku puhul on rahvusvahelisse registrisse kantud esindaja, siis RB saadab teate esindajale ja teate võib RBlle saata esindaja.

Madridi süsteemi juhendid reguleerivad ainult esindatust suhtlemisel RBga. Küsimusi, mis on seotud vajadusega määrata esindaja suhtlemiseks päritoluameti või märgitud lepinguosalise ametiga või sellega, kes võib neil juhtudel tegutseda esindajana, ning esindaja määramise viisidega, reguleeritakse asjaomase lepinguosalise õiguse ja väljakujunenud tavade järgi. Madridi süsteem ei sätesta nõudeid nende isikute erialase kvalifikatsiooni, rahvuse, asukoha või alalise elukoha suhtes, kes võivad olla määratud esindajateks suhtlemisel RBga.

Taotleja võib määrata endale rahvusvahelise taotluse vormil esindaja, märkides tema nime ja aadressi vastavale andmeväljale. Esindaja saab määrata ka tema nime ja aadressi märkimisega hilisema märkimise edastamise avalduse või muudatuse avalduse ametlikule vormile, kui vormi allkirjastab omanik või see edastatakse ameti vahendusel. RBlle ei ole vaja saata volikirja.

Esindaja võib määrata ka eraldi dokumendis. Sellise eraldi dokumendi võib RBlle esitada taotleja, omanik või esindaja (sel juhul peab dokumendile olema alla kirjutanud taotleja või omanik) või omaniku lepinguosalise amet (sel juhul peab dokumendile olema alla kirjutanud taotleja, omanik või amet, mille kaudu dokument esitati).

Dokument võib olla vabas vormis. Piisab, kui selles nimetatakse selgelt esindaja määranud isik, määratud esindaja ja asjasse puutuvad taotlused või registreeringud. Et taotlejate ja omanike asjaajamist hõlbustada, on RBs saadaval soovitatav esindaja määramise vorm MM12¹⁹. Selline määramine võib hõlmata üht või mitut täpselt märgitud rahvusvahelist taotlust või registreeringut. RB ei saa aktsepteerida

¹⁹ Ametlikud ja soovitatavad vormid: <http://www.wipo.int/madrid/en/forms/>.

esindaja määramisena dokumenti, mis viitab lihtsalt kõikidele rahvusvahelistele taotlustele ja registreeringutele, mis on tehtud sama taotleja või omaniku nimel.

RB aktsepteerib ühe rahvusvahelise taotluse või registreeringu puhul ainult ühte esindajat. Kui esindaja määramise dokumendis on märgitud rohkem kui ühe esindaja nimed, siis loetakse määratuks ainult esimesena nimetatut. Kui esindajaks on määratud advokaadibüroo või patendi- või kaubamärgivolinike ettevõtte, loetakse see üheks esindajaks, k.a siis, kui ettevõtte nimele on lisatud esindajate nimed.

Kui esindaja ei ole määratud nõuete kohaselt, siis RB ei võta määramist arvesse ja teatab sellest taotlejale või omanikule ning väidetavale esindajale, kui määramisdokumendi edastaja on amet, siis sellele ametile. Kui esindaja määramist ei ole arvesse võetud, saadab RB kõik asjaomased teated ja dokumendid taotlejale või omanikule.

Nõuetekohase esindaja määramise puhul kannab RB rahvusvahelisse registrisse ja avaldab bülletäänis esindaja nime ning aadressi, ja teatab sellest taotlejale või omanikule, esindajale ning märgitud lepinguosaliste ametitele. Kui määramine vormistati ameti kaudu esitatud eraldi dokumendis, siis teatatakse registrisse kandmisest ka sellele ametile.

Nõuetekohaselt registrisse kantud esindaja võib taotleja või omaniku nimel alati teatele alla kirjutada või läbi viia muid toiminguid (kui juhendis ei ole sõnaselgelt sätestatud teisiti). Kõik esindajalt RBle saadetud teated on samaväärsed taotleja või omaniku saadetutega. RB saadab määratud esindajale kõik teated või muud dokumendid, mis esindaja puudumisel oleksid saadetud taotlejale või omanikule. Sellised teated või dokumendid on samaväärsed taotlejale või omanikule saadetutega.

Seega, kui taotlejal või omanikul on määratud esindaja, ei saada RB tavaliselt teateid või dokumente otse taotlejale või omanikule. Ent sellel reeglil on mõned erandid:

- kui RB teeb kindlaks, et esindaja määramine ei vastanud nõuetele, teatab ta sellest nii taotlejale või omanikule kui ka väidetavale esindajale;
- kuus kuud enne kaitse kehtivusaja lõppu saadab RB mitteametliku teate nii omanikule kui ka tema esindajale;

- kui märgi kehtivusaja pikendamise eest ei ole tasutud vajalikke lõive, teatab RB sellest nii omanikule kui ka tema esindajale;
- kui esindaja taotleb esindaja määramise tühistamist, siis tühistamise jõustumiseni saadab RB teated ja dokumendid nii taotlejale või omanikule kui ka esindajale.

Esindaja kohta käivat registrikannet on võimalik tühistada avalduse põhjal, millele on alla kirjutanud taotleja, omanik või esindaja. Tühistamist taotlev avaldus võib olla vabas vormis. Registrikande võib tühistada kõigi sama taotleja või omaniku rahvusvaheliste taotluste või registreeringute suhtes, mille osas oli esindaja määratud, või taotleja või omaniku mõne konkreetse rahvusvahelise taotluse või registreeringu suhtes.

RB tühistab esindaja kohta käiva registrikande ilma vastava avalduseta, kui on nõuetekohaselt määratud uus esindaja. Kuna korraga võib tunnustada ainult ühte esindajat, eeldab uue esindaja määramine varem määratud esindaja määramise tühistamist ja asendamist uuega. RB tühistab esindaja kohta käiva registrikande ilma vastava avalduseta ka omaniku muutumise puhul, kui rahvusvahelise registreeringu uus omanik ei ole sõnaselgelt uuesti määranud sama esindajat.

Kui esindaja määramise tühistamist taotleb esindaja ise, siis teatab RB sellest taotlejale või omanikule, saates talle koopiaid kõigist esindajale või esindajalt kuue kuu jooksul enne teatamise kuupäeva saadetud kirjadest või dokumentidest. Tühistamise jõustumiseni saadetakse kõik kirjad ja dokumendid, mis tavaliselt saadetakse ainult esindajale, nii esindajale kui ka taotlejale või omanikule. Sellega kaitstakse taotleja või omaniku huve, kui esindaja on taotlenud enda määramist puudutava registrikande tühistamist klienti teavitamata või tema huvide vastaselt.

Kui esindaja määramise tühistamine on jõustunud, teatab RB tühistamise asjaolu ja jõustumise kuupäeva esindajale, kelle kohta käiv registrikanne on tühistatud, taotlejale või omanikule, märgitud lepinguosaliste ametitele ning kui esindaja määrati ameti kaudu, ka sellele ametile. RB saadab kõik edasised kirjad ja dokumendid kas uuele esindajale või, kui uut esindajat ei ole registrisse kantud, taotlejale või omanikule. Esindaja määramise, esindajat puudutava muudatuse või esindaja määramise kohta käiva registrikande tühistamise eest ei tule lõivu tasuda.

Esindaja määramine rahvusvahelise taotluse vormil volitab teda suhtlemiseks RBga. Hiljem võib tekkida vajadus määrata veel üks või mitu esindajat, kes esin-

davad taotlejat märgitud lepinguosaliste ametites, näiteks kaitse andmisest keeldumise puhul. Sellisel juhul kohaldatakse esindaja määramisele asjaomase lepinguosalise nõudeid.

3.2 Esindatus suhtlemisel Eesti Patendiametiga

Vastavalt Eesti kaubamärgiseadusele²⁰ teeb kaubamärgialaseid toiminguid Patendiametis asjast huvitatud isik isiklikult või tema poolt vahetult volitatud patendivoliniik, kellele on patendivoliniiku seaduse kohaselt antud patendivoliniiku kutse tegutsemiseks kaubamärkide valdkonnas.

Seega, kui päritolu- või lepinguosalise ametiks on Eesti Patendiamet, võib taotleja või kaubamärgiomaniku soovi korral teda Patendiametiga suhtlemisel esindada atesteeritud ja Eesti patendivoliniike registrisse kantud patendivoliniik²¹ või kaubamärgiseaduse nõuetele vastav ühine esindaja.

3.3 Esindatus suhtlemisel EUIPOga

Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 2017/1001, 14. juunist 2017, ELi kaubamärgi kohta²² peab füüsilistel ja juriidilistel isikutel, kelle alaline asukoht või peamine tegevuskoht või tegelik ning toimiv ettevõtte ei asu Euroopa Majanduspiirkonnas, olema artikli 120 lõike 1 kohane esindaja kõikideks EUIPOs tehtavateks toiminguteks, v.a ELi kaubamärgi taotluse esitamiseks.

Füüsilisi ja juriidilisi isikuid, kelle alaline elu- või asukoht või peamine tegevuskoht või tegelik ja toimiv ettevõtte asub Euroopa Majanduspiirkonnas, võib ametiga suhtlemisel esindada nende töötaja, kes esitab EUIPOle ameti või menetlusosalise taotlusel toimikusse lisamiseks allkirjastatud volituse. Kui mitu taotlejat tegutsevad ühiselt, määratakse ühine esindaja.

²⁰ Kaubamärgiseadus: <https://www.riigiteataja.ee/akt/128122011004?leiaKehtiv>.

²¹ Riiklikus patendivoliniike registris registreeritud patendivoliniike nimekiri: <http://www.epa.ee/et/lisateave/patendivoliniikud>.

²² EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2017/1001, 14. juuni 2017, Euroopa Liidu kaubamärgi kohta: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX:32017R1001>.

4. Lõivud

Rahvusvahelise taotluse või registreeringuga seoses tasutavate lõivude määrad on kindlaks määratud kas WIPO lõivude loetelus või asjaomasest lepinguosalises (individuaallõivud) või päritoluetis (lõivud taotluse edastamise eest).

4.1 Rahvusvahelisele Büroole tasutavad lõivud

Rahvusvahelise taotluse esitamise või registreeringu pikendamise puhul kuuluvad tasumisele alljärgnevad lõivud, mis katavad kaubamärgi õiguskaitse kümneaastase perioodi:

- põhilõiv (suurem värvilise märgi puhul);
- lisaõiv kaupade ja teenuste iga klassi eest, alates neljandast klassist, v.a juhul, kui märgitud on ainult need lepinguosalised, kelle eest tuleb tasuda individuaallõiv;
- täiendav lõiv iga märgitud lepinguosalise eest, kelle puhul ei ole vaja tasuda individuaallõivu;
- individuaallõiv iga märgitud lepinguosalise eest, kelle puhul tuleb tasuda individuaallõiv (mitte täiendav lõiv).

Hilisema märkimise puhul²³ tuleb tasuda põhilõiv, täiendav lõiv ja/või individuaallõiv, mis katavad ajavahemiku märkimise jõustumise kuupäevast kuni rahvusvahelise registreeringu hetkel jõus oleva kehtvusperioodi lõpuni. Lisaks on WIPO kehtestatud lõivud mitmesuguste registrikannete tegemise ja rahvusvahelisi registreeringuid puudutava teabe ning kinnitatud väljavõtete väljastamise eest. RBI on õigus nõuda lõive ka eriteenuste (mida ei ole lõivude loetelus nimetatud) ja kiirtoimingute eest. Teatud juhtudel tuleb tasuda lõive ka siis, kui kaupade ja teenuste klassifitseerimises on olnud puudusi.

Protokolliosaline riik või riikidevaheline organisatsioon võib deklareerida, et kõigi rahvusvaheliste registreeringute eest, milles ta on märgitud (kas rahvusvahelises taotluses või hiljem märgituna), ja iga sellise registreeringu pikendamise eest soovib ta saada individuaallõivu. Sellise lõivu määra kehtestab protokolliosaline ise, seega on lõivud lepinguosalistes erinevad. Määratud lõiv ei tohi olla suurem lõivust, mis laekuks lepinguosalise ametile märgi riigisisese või regionaalse regist-

²³ Vt punkti III.1 „Hilisem märkimine“.

reerimise eest kümneks aastaks või registreeringu pikendamise eest kümneks aastaks ja millest on maha arvatud rahvusvahelises menetluses sooritatud toimingutest tulenev kulude sääst. Sääst tekib seetõttu, et rahvusvaheline menetlus säästab lepinguosaliste ameteid vorminõuete ekspertiisist, kaupade ja teenuste klassifitseerimisest ning registreeritud märgi avaldamisest.

Lepinguosaline, kes on teinud deklaratsiooni individuaallõivude kohta, võib teatada, et individuaallõiv koosneb kahest osast, kusjuures esimene osa tuleb tasuda rahvusvahelise taotluse või antud lepinguosalise hilisema märkimise esitamisel ning teine osa tuleb tasuda hilisemal kuupäeval, mis määratakse kindlaks vastavalt selle lepinguosalise õigusele (praktikas siis, kui amet leiab pärast sisulist ekspertiisi, et märk täidab kaitse saamise tingimusi). Kaheosaline makse peaks kajastama antud lepinguosalisel rakendatavat maksimisprotseduuri, nimelt asjaolu, et riigisiselt võidakse taotlejalt nõuda taotluse esitamisel taotluslõivu, ja üksnes siis, kui taotlus on heaks kiidetud, registreerimislõivu. Sellise deklaratsiooni kaheosalise individuaallõivu kohta on teinud näiteks Kuuba ja Jaapan.

Kui lepinguosaline ei ole deklareerinud, et ta soovib saada individuaallõivu, saab ta osa lisalõivude ja täiendavate lõivudena laekuvast sissetulekust. Kui lepinguosaline on deklareerinud, et ta soovib saada individuaallõive, on ta sellega loobunud eelnimetatud sissetuleku osast.

Kehtivate lõivude (k.a individuaallõivude) summad on kättesaadavad WIPO veebilehel²⁴. Samas on kättesaadav ka lõivukalkulaator²⁵, kus võetakse arvesse kõik andmed, sh erinevused lepinguosaliste lõivudes ja ka loetelu piiramised üksikutes lepinguosalistes, ning antakse vastuseks konkreetne tasumisele kuuluva summa Šveitsi valuutas.

4.2 Rahvusvahelisele Büroole lõivude tasumise kord

Rahvusvahelise registreeringuga seotud lõivud võib taotleja või omanik maksta otse RBlle. Kui päritoluamet või omaniku lepinguosalise amet nõustub selliseid lõive koguma ja edastama, võib taotleja või omanik tasuda lõivud RBlle selle ameti kaudu. Taotlejale või omanikule ei saa aga esitada nõudmist tasuda lõivud ameti kaudu.

²⁴ Fees and Payments – Madrid System: <http://www.wipo.int/finance/en/madrid.html>.

²⁵ Lõivukalkulaator: <http://www.wipo.int/madrid/en/fees/calculator.jsp>.

Lõivu tasumisel RBle tuleb ära märkida lõivu tasumise eesmärk ja asjaomase taotluse või registreeringu andmed. Selles teabes peab sisalduma:

- enne märgi rahvusvahelist registreerimist kaubamärgi sõnaline osa, taotleja nimi ja põhitaotluse või -registreeringu number;
- pärast rahvusvahelist registreerimist omaniku nimi ja rahvusvahelise registreeringu number.

Lõivud võib tasuda:

- ülekandega RBle avatud konto kaudu;
- ülekandega RB Šveitsi postiteenistuse arvelduskontole või selleks ette nähtud RB pangakontole;
- krediitkaardiga RB *on-line*-maksete e-liidese kaudu.

Taotlejal, omanikul või esindajal, kes peab sageli tegema rahalisi operatsioone RBga, võib osutada otstarbekaks avada pangakonto arveldamiseks RBga. Sel juhul kannab RB vastavalt saadud korraldusele avatud kontolt lõivusumma ise üle. See lihtsustab tunduvalt lõivude tasumist ja vähendab hilinenud või ebaõigest tasumisviisist tulenevaid riske. Niisugune tasumisviis sõltub loomulikult kontoseisu piisavast tasakaalust. Kui on tekkinud olukord, kus järgmisele lõivule ei ole katet, teatab RB sellest konto omanikule.

Elektroonilise makse liides (E-Payment) rahvusvaheliste taotluste või registreeringute lõivude võlgnevuste maksmiseks vastavalt WIPO teadetele, kus märgitakse ära sätestatud tähtjaks maksmisele kuuluv lõivude summa, on kättesaadav WIPO Madridi süsteemi veebilehel pealkirja *Manage: Madrid e-Services* all²⁶. E-Payment'i saab kasutada järgmistes olukordades:

- kui RB on saatnud teate puuduste kohta ja tuleb tasuda lõivu võlgnevus;
- kui RB on saatnud lepinguosalise märkimise suhtes teate individuaallõivu teise osa maksmise kohta;
- kui RB on teinud ettepaneku rahvusvahelise registreeringu järjepidevuse taotluse esitamiseks õigusjärglases riigis.

²⁶ WIPO e-teenused: <http://www.wipo.int/madrid/en/manage>.

4.3 Lõivud päritoluametis

Päritoluamet võib nõustuda koguma ja edastama RBlle tasutavaid lõive. Sel juhul võib taotleja või omanik tasuda lõivud RBlle selle ameti vahendusel. Eesti Patendiamet ega EUIPO ei ole nõustunud lõive koguma ega edastama, seega Patendiameti või EUIPO kaudu edastatava registreerimise, hilisema märkimise, muudatuse vm taotluse rahvusvahelised lõivud tasutakse ja sellekohased andmed esitatakse otse RBlle.

Küll aga tuleb päritoluametina toimivale Patendiametile²⁷ või EUIPOle²⁸ tasuda lõiv rahvusvahelise taotluse edastamise eest.

5. Rahvusvaheline taotlus

5.1 Taotluse esitamise nõuded

Rahvusvaheline taotlus tuleb esitada RBlle päritoluameti vahendusel. Rahvusvahelist taotlust, mille taotleja on esitanud otse RBlle, ei võeta menetlusse. See tagastatakse ekspertiisi tegemata saatjale ja kõik tasutud lõivud tagastatakse isikule, kes need maksis.

Rahvusvahelisest taotlusest tuleneva rahvusvahelise registreeringu kuupäevaks saab tavaliselt kuupäev, mil taotlus laekus päritoluametisse²⁹. Taotluse võib vastavalt päritoluameti ettekirjutustele esitada kas inglise, prantsuse või hispaania keeles. Eesti Patendiamet on valinud WIPOga suhtlemiseks inglise keele ja seega peab Patendiameti kaudu edastatav taotlus olema ingliskeelne, vormil MM2³⁰ või e-taotlus.

Kui päritoluamet on EUIPO, saab rahvusvahelise taotluse esitada ühes Euroopa Liidu 23 ametlikust keelest (näiteks eesti keeles) EUIPO koostatud vormil EM2

²⁷ Kaubamärkide riigilõivud:

<http://www.epa.ee/et/riigiloivud-patendiameti-toimingute-eest/kaubamarkide-riigiloivud>.

²⁸ Otse EUIPOle makstavad lõivud:

<https://euipo.europa.eu/ohimportal/et/fees-payable-direct-to-euipo>.

²⁹ Vt punkti II.6.1 „Rahvusvahelise registreeringu kuupäev“.

³⁰ Ametlikud ja soovitatavad vormid: <http://www.wipo.int/madrid/en/forms/>.

või ühes Madridi süsteemi ametlikest keeltest (inglise, prantsuse või hispaania) WIPO ametlikul vormil MM2. E-taotluse saab esitada EUIPO veebilehel³¹.

Kui rahvusvaheline taotlus esitatakse EUIPOle keeles, mida ei ole Madridi protokollis lubatud kasutada (näiteks eesti keeles), peab taotleja märkima lubatud keelte hulgast muu keele (inglise, prantsuse või hispaania). Selles keeles esitab EUIPO rahvusvahelise taotluse RBle. Kui rahvusvaheline taotlus esitatakse muus keeles kui rahvusvaheliste taotluste esitamiseks lubatud, võib taotleja esitada kaupade või teenuste loetelu tõlke keeles, milles rahvusvaheline taotlus esitatakse RBle.

Rahvusvahelist taotlust, mis ei vasta keelenõuetele, ei võta RB arvesse ja tagastab selle ekspertiisi tegemata saatjale ning kõik tasutud lõivud tagastatakse.

5.2 Prioriteedikuupäev

Vastavalt Pariisi konventsiooni artiklile 4 on võimalik varasema taotluse alusel esitada prioriteedinõue, kui rahvusvaheline taotlus on esitatud kuue kuu jooksul pärast esmase taotluse esitamise kuupäeva³².

Konventsiooniprioriteet on esmase taotluse esitanud isiku eelisõigus taotleda kaubamärgile õiguskaitset. Esmase taotluse esitamise kuupäev loetakse prioriteedikuupäevaks. Rahvusvahelise taotluse puhul on esmane taotlus tavaliselt põhitaotlus või taotlus, mille põhjal anti välja põhiregistreering. Ent see võib olla ka mõni muu Pariisi konventsiooni või Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) liik-

³¹ Rahvusvahelise taotluse e-vormid EUIPO veebilehel: <https://euipo.europa.eu/ohimportal/et/international-application-forms>.

³² Tööstusomandi kaitse Pariisi konventsiooni artikkel 4A:

- (1) Iga isik või tema õigusjärglane, kes on nõuetekohaselt esitanud patendi-, kasuliku mudeli, tööstusnäidise- või kaubamärgitaotluse ühes liidu riikidest, kasutab taotluse esitamiseks teistes riikides prioriteediõigust allpool nimetatud tähtaegade jooksul.
- (2) Prioriteediõiguse aluseks loetakse iga taotluse esitamine, mida liitu kuuluva riigi rahvusliku seadusandluse või liitu kuuluvate riikide vaheliste kahe- või mitmepoolsete lepingute järgi peab lugema korrektseks rahvuslikuks taotluseks.
- (3) Korrektse rahvusliku taotluse esitamise all mõistetakse iga taotluse esitamist, mille alusel on võimalik kindlaks teha see kuupäev, millal taotlus on esitatud vastavas riigis, sõltumata taotluse saatusest.

mesriigis esitatud taotlus või taotlus, mis on samaväärne tavalise riigisisese taotlusega vastavalt Pariisi Liidu liikmesriikide vahel sõlmitud kahe- või mitmepoolsele lepingule³³.

Kui esmase taotluse kuupäev on varasem kui kuus kuud rahvusvahelise taotluse esitamise kuupäevast, ei saa seda prioriteedikuupäevana kasutada. Vastavalt Pariisi konventsiooni artiklile 4C(3), juhul kui nõudes sisalduvast prioriteedikuupäevast algava kuuekuulise tähtaja viimasel päeval on päritoluamet suletud ja rahvusvahelise taotluse edastamise avaldusi vastu ei võeta, siis arvestades, et rahvusvaheline registreering kannab avalduse päritoluametisse saabumise kuupäeva, pikendatakse kuuekuulist tähtaega ameti järgneva esimese tööpäevani. Analoogselt eeltooduga, kui rahvusvaheline registreering kannab rahvusvahelise taotluse RBsse saabumise kuupäeva või hilisemat kuupäeva ja kuuekuulise tähtaja viimasel päeval on RB suletud, siis pikendatakse kuuekuulist tähtaega RB järgneva esimese tööpäevani³⁴.

Puudused taotluses ja viivitused nende parandamisel võivad põhjustada seda, et taotlus ei laeku RBsse kahe kuu jooksul arvates kuupäevast, mil ta laekus päritoluametisse, ning sel juhul on rahvusvahelise registreeringu kuupäev hilisem rahvusvahelise taotluse päritoluametisse saabumise kuupäevast³⁵. Kui selle tulemusena on rahvusvahelise registreeringu kuupäev rohkem kui kuus kuud prioriteedinõude kuupäevast hilisem, läheb prioriteedinõue kaduma ja RB ei kanna prioriteedi andmeid registrisse.

³³ See tuleneb Pariisi konventsiooni artikli 4A lõikest 2 ja selle põhjal kannab RB registrisse EUIPOsse esitatud ELi kaubamärgitaotluste alusel esitatud prioriteedinõuded.

³⁴ Tööstusomandi kaitse Pariisi konventsiooni artikkel 4C:

- (1) Eelnimetatud prioriteeditähtajad on patentidel ja kasulikel mudelitel kaksteist kuud ning tööstusnäidistel ja kaubamärkidel kuus kuud.
- (2) Nimetatud tähtaja arvestamine algab esmase taotluse esitamise kuupäevast, kusjuures taotluse esitamise kuupäev arvesse ei lähe.
- (3) Kui tähtaja viimane kuupäev on ametlik puhkepäev või päev, mil amet ei ole avatud taotluste vastuvõtuks selles riigis, kus taotlus esitatakse, siis pikendatakse tähtaegu kuni järgneva esimese tööpäevani.

³⁵ Vt punkti II.6.1 „Rahvusvahelise registreeringu kuupäev“.

5.3 Taotluse vorm

Rahvusvahelise taotluse ainus ametlik vorm on MM2³⁶, kuna kõik taotlused lähtuvad nüüd protokollist, mitte kokkuleppest. Vorm peab olema täidetud loetavalt ja trükituna. RB ei võta vastu käsitsi täidetud vorme.

Vorm MM2 koosneb andmeväljadest, mis peavad sisaldama täpseid allpool loetletud andmeid. E-taotluse puhul tuleb sisestada vastavatele andmeväljadele sama teave, v.a allkirja nõuded. Vormil sisalduvad kohustuslike andmete väljad, mis tuleb kindlasti ära täita, aga on ka andmevälju, mille täitmine ei ole asjakohane või kohustuslik ja need võib jätta tühjaks.

Vormi esimene lehekülj algab kahe andmeväljaga. Nendest vasakpoolsesse võib taotleja märkida:

- taotlusele lisatud lisalehtede arvu. Lisalehtede all mõeldakse taotluse viimast lehekülge pealkirjaga Lisaleht (*Continuation Sheet*), mida kasutatakse siis, kui andmed ei mahu ära selleks ette nähtud andmeväljale. Siia ei tohi märkida üldist taotluse lehekülgede arvu.
- taotlusele lisatud vormide MM17 (st vanemuse nõuded ELi märkimise korral³⁷) arvu;
- taotleja määratud viitenumbri.

Parempoolsele andmeväljale märgib päritoluamet enda määratud viitenumbri.

Punkt 1. Lepinguosaline, kelle amet on päritoluamet

Tuleb ära märkida riigi või riikidevahelise organisatsiooni nimi, kelle amet on päritoluamet (näiteks Eesti või Euroopa Liit). Kuigi taotlejaid võib olla mitu, saab siia märkida ainult ühe päritoluriigi või -organisatsiooni. Kõigi taotlejate puhul peavad olema täidetud tingimused, mis lubavad siin märgitud riigi või organisatsiooni ametit lugeda päritoluametiks.

³⁶ Ametlik vorm MM2:

http://www.wipo.int/export/sites/www/madrid/en/forms/docs/form_mm2.pdf.

³⁷ Vt punkti II.5.3 (punkt 11) „Märgitud lepinguosalised (vanemus)“.

Punkt 2. Taotleja

(a) Nimi

Kui taotleja on füüsiline isik, tuleb nimeväljale märkida perekonnanimi ja eesnimi (eesnimed) sellisel kujul, nagu taotleja neid tavaliselt kasutab. Kui taotleja on juriidiline isik, tuleb märkida tema täielik ametlik nimetus. Kui taotleja nimi ei ole ladina tähtedes, peab nimele järgnema transliteratsioon ladina tähtedes. Kui taotleja on juriidiline isik, võib transliteratsiooni asendada nime tõlkega rahvusvahelise taotluse keelde.

(b) Aadress

Taotleja aadress peab olema märgitud viisil, mis vastab tavapärastele postiside nõuetele. Rohkem kui ühe taotleja puhul tuleb märkida kõigi taotlejate nimed ja aadressid, kasutades vajadusel lisalehte.

(c) Kirjavahetuse aadress

Kui taotluse punktis 4 on märgitud esindaja nimi ja aadress³⁸, saadab RB sellele aadressile kõik kirjad ja dokumendid, mis on vaja saata taotlejale või omanikule. Kui punktis 4 ei ole märgitud esindaja aadressi, saadetakse kirjad ja dokumendid punkti 2(b) all märgitud taotleja aadressile. Kui teated soovitakse saada aadressile, mis ei ole märgitud punkti 2(b) all, võib punkti 2(c) alla märkida kirjavahetuse aadressi. Vastasel juhul tuleb kirjavahetuse aadressi andmeväli täitmata jätta.

Rohkem kui ühe taotleja puhul, kellel on eri aadressid ning kui esindaja nime ja aadressi ega kirjavahetuse aadressi ei ole märgitud, loetakse kirjavahetuse aadressiks rahvusvahelises taotluses esimesena märgitud taotleja aadress. Kui taotleja on määranud esindaja punkti 4 all³⁹ ja seega soovinud, et kogu kirjavahetus saadetakse esindajale, ei tohi esindaja andmeid märkida kirjavahetuse aadressi andmeväljale.

(d) E-posti aadress, telefoni- ja faksinumbrid

Sellele andmeväljale tuleb märkida selle isiku e-posti aadress või telefoni ja faksi numbrid, kelle kaudu RB saab taotlejaga ühendust võtta.

(e) Kirjavahetuses eelistatav keel

Rahvusvahelise taotluse puhul võib taotleja (märgistades vastava ruudu) osutada, kas ta soovib RB teated saada inglise, prantsuse või hispaania keeles, olenemata taotluse keelest. Selle andmevälja täitmine ei ole vajalik, kui taotleja soovib saada

³⁸ Vt punkti II.3.1 „Esindatus suhtlemisel Rahvusvahelise Bürooga“.

³⁹ Vt punkti II.3.1 „Esindatus suhtlemisel Rahvusvahelise Bürooga“.

teateid keeles, milles rahvusvaheline taotlus on esitatud. Tuleb märkida, et keelenõude saab esitada ainult RBst pärit kirjade ja dokumentide kohta. Lepinguosaliste ametitest saadetud kirjad ja dokumendid, mida RB üksnes edastab (näiteks keeldumisteated⁴⁰), saadetakse keeles, milles lepinguosalise amet need saatis.

(f) Muud andmed

Kui taotleja on füüsiline isik, võib ta ära märkida riigi, mille kodanik ta on. Kui taotleja on juriidiline isik, siis võib märkida juriidilise isiku õigusliku olemuse (näiteks AS, OÜ) koos riigi nimetusega, mille õiguse alusel juriidiline isik on moodustatud. Sellised andmed võiksid sisalduda rahvusvahelises taotluses, et ära hoida keeldumisteateid nendelt märgitud lepinguosalistelt, kus nende andmete esitamine on kohustuslik.

Punkt 3. Õigus esitada taotlus

Madridi protokolli kohasel taotlusel tuleb punkti 3(a) all märkida andmed taotleja õiguse kohta esitada taotlus antud lepinguosalise ameti vahendusel⁴¹:

(i) kui lepinguosaline on riik (näiteks Eesti, märgitud punktis 1), siis asjaolu, et taotleja on selle riigi kodanik;

(ii) kui lepinguosaline on organisatsioon (näiteks EL, märgitud punktis 1), siis selle organisatsiooni liikmesriik, mille kodanik taotleja on;

(iii) asjaolu, et taotlejal on selles lepinguosalises alaline elukoht;

(iv) asjaolu, et taotlejal on selles lepinguosalises tegutsev tööstus- või kaubandusettevõtte.

Märkima peab ainult ühe variandi, ent soovi korral võib märkida ka rohkem. Amet, mille vahendusel esitatakse rahvusvaheline taotlus, võib nõuda tõendusmaterjale, kui tal on põhjust õigustatult kahelda andmete õigsuses. Üldjoontes võib eeldada, et punktis 2(b) märgitud aadress on taotleja ettevõtte või elukoha aadress. Isegi siis, kui see aadress on selle lepinguosalise territooriumil, mille ameti kaudu taotlus esitatakse, on ikkagi vaja tähistada vähemalt üks ruut punkti 3(a) all. Kui seda ei ole tehtud, on võimatu kindlaks määrata taotleja õigust taotluse esitamiseks.

⁴⁰ Vt punkti II.6.3 „Menetlus märgitud lepinguosalise ametis“.

⁴¹ Vt punkti II.2.1 „Rahvusvahelise taotluse esitamise õigus“.

Kui taotleja näitab punkti 3(a) all vastavat ruutu märgistades, et tal on ettevõtte või elukoht selle lepinguosalise territooriumil, kelle ameti kaudu rahvusvaheline taotlus edastatakse, aga tema aadress (mis on märgitud punkti 2 (b) all) ei ole sellel territooriumil, siis peab taotleja punkti 3(b) juurde lisama oma ettevõtte või elukoha aadressi, mis asub punktis 1 märgitud lepinguosalise territooriumil. Vastasel juhul peab jätma punkti 3(b) täitmata.

Kahe või enama taotleja puhul peavad rahvusvahelise taotluse esitamise õigust puudutavad nõuded olema täidetud iga taotleja kohta. Samas ei pea kõigi taotlejate seotus lepinguosalisega, kelle ameti vahendusel rahvusvaheline taotlus edastatakse, olema sama. Näiteks võib üks taotleja olla antud lepinguosalise kodanik, teisel aga võib seal olla tegutsev ettevõtte. Seega tuleb vajaduse korral ära märkida teave iga taotleja õiguse kohta esitada rahvusvaheline taotlus, mis peab olema esitatud lisalehel.

Punkt 4. Esindaja määramine

Kui taotleja soovib, et tal oleks suhtlemisel RBga esindaja, tuleb sellel andmeväljal märkida esindaja nimi ja aadress. Teave peab olema piisav võimaldamaks saata esindajale teateid posti teel ning see võiks sisaldada telefoni- ja faksinumbrit ning e-posti aadressi.

Esindaja määramiseks on tarvis ainult märkida tema nimi ja aadress rahvusvahelisse taotlusse. Volikirja ega teisi dokumente ei ole vaja RBle saata. Kui esindajat ei ole määratud, saadab RB kõik kirjad ja dokumendid taotlejale.

Eesti Patendiametiga suhtlemisel võib taotlejat esindada atesteeritud patendivolinik. Kui rahvusvahelise taotluse punkti 4 all on määratud esindajaks isik, kes ei ole patendivolinik, loeb Patendiamet esindaja määratuks ainult suhtlemiseks RBga⁴².

⁴² Vt punkti II.3 „Esindatus suhtlemisel Rahvusvahelise Büroo, päritoluameti ja märgitud lepinguosalise ametiga“.

Punkt 5. Põhiregistreering või põhitaotlus

Madridi protokollist lähtuva rahvusvahelise taotluse aluseks peab olema päritoluametis välja antud registreering või sellesse ametisse esitatud registreerimistaotlus⁴³. Rahvusvahelise taotluse aluseks võib olla ka mitu taotlust või registreeringut või nende kombinatsioon.

Päritoluametisse esitatud põhitaotluse puhul peab olema märgitud taotluse number ja esitamise kuupäev. Päritoluametis registreeritud põhiregistreeringu puhul peab olema märgitud selle registreerimisnumber ja -kuupäev.

Kui rahvusvaheline taotlus esitatakse *põhiregistreeringu* alusel, siis taotluse numbrit, mille põhjal põhiregistreering välja anti, ei tohi märkida, sest seda võidakse pidada eraldi *põhitaotluseks*. Kui punkti 5 all on märgitud nii *põhitaotluse* kui ka *-registreeringu* andmed, loeb RB, et rahvusvahelise taotluse aluseks on kaks erinevat taotlust/registreeringut (st üks on *põhitaotlus* ja teine *põhiregistreering*).

Kui tegemist on rohkem kui ühe põhiregistreeringu või -taotlusega ja kõik numbrid ning kuupäevad ei mahu selleks ette nähtud andmeväljale, siis tuleb punkti 5 all märkida kõige varasema kuupäevaga andmed ja ülejäänud andmed esitada lisalehel.

Punkt 6. Prioriteedinõue

Pariisi konventsiooni artiklile 4 vastava prioriteedinõude puhul⁴⁴ tuleb tähistada vastav ruut punkti 6 all. Lisaks tuleb märkida riigisisese või regionaalse ameti nimetus, kuhu varasem taotlus oli esitatud, samuti esitamise kuupäev ja võimalusel taotluse number. RB ei nõua varasema taotluse koopiat. Kuna tavaliselt põhineb prioriteedinõue päritoluametisse esitatud põhitaotlusel, siis ei nõua varasema taotluse koopiat ka päritoluamet.

Kui prioriteedinõue põhineb rohkem kui ühel taotlusel, tuleb tähistada vastav ruut punkti 6 all ja esitada ülejäänud andmed lisalehel, sh kaubad ja teenused, mida iga prioriteedinõude aluseks olev taotlus hõlmab. Punkti 6 all tuleb sel juhul märkida kõige varasema kuupäevaga andmed.

⁴³ Vt punkti II.2 „Põhitaotlus, sellest tulenev registreering või põhiregistreering päritoluametis“.

⁴⁴ Vt punkti II.5.2 „Prioriteedikoopäev“.

Prioriteedinõude võib esitada kõigi või osa kaupade või teenuste kohta. Kui prioriteedinõue ei hõlma kõiki rahvusvahelise taotluse vormil punkti 10 all loetletud kaupu ja teenuseid⁴⁵, tuleb punkti 6 all ära märkida need kaubad ja teenused, mille suhtes prioriteeti nõutakse. Kui prioriteedinõue hõlmab kõiki ühes klassis loetletud kaupu või teenuseid, ei ole vaja siia märkida kogu loetelu, vaid piisab, kui nime-tada vastava klassi number (näiteks kaubad klassides 9 ja 12).

Kui nõutav prioriteedikuupäev on varasem kui kuus kuud rahvusvahelise taotluse esitamise kuupäevast, siis kustutab Patendiamet prioriteedinõude ja teatab sellest rahvusvahelise taotluse esitajale. Ka RB ei võta arvesse nõudes sisalduvaid prioriteedikuupäevi, mis on rahvusvahelise taotluse kuupäevast (millest võib saada rahvusvahelise registreeringu kuupäev⁴⁶) üle kuue kuu varasemad, ning teavitab sellest taotlejat ja päritoluametit. Seetõttu ei kanta sellist kuupäeva rahvusvahelisse registrisse.

Punkt 7. Kaubamärk

Kui päritoluametiks on Eesti Patendiamet või EUIPO, peab kaubamärgi reprodukt-sioon punkti 7 all olema vasakpoolses ruudus (a). Parempoolne ruut (b) on mõel-dud nende päritoluametite jaoks, kes ei registreeri märke värvilisena, ning see tu-leb tavaliselt tühjaks jätta. Reprodukt-sioon peab olema märgi kahemõõtmeline graafiline või fotograafiline kujutis. Märgi reprodukt-sioon peab olema identne märgi kujutisega põhitaotluses või -registreeringus.

Märgi reprodukt-sioon peab olema piisavalt selge võimaldamaks registreerimist, avaldamist ja teadete saatmist. Vastasel juhul tähendab see, et rahvusvaheline taot-lus ei vasta nõuetele. Märk avaldatakse bülletäänis täpselt vormil toodud kujul.

Kui taotleja soovib, et märki käsitletaks sõnamärgi ehk standardtähtedega kujuta-tud märgina, tuleb märgistada punkti 7 all ruut (c). Standardtähtedega märgiks saab lugeda märki, mis koosneb sõnast või sõnadest, tähtedest, numbritest või nende kombinatsioonist, mida ei ole stiliseeritud ja millele ei ole lisatud kujundelemente ega värve. Taotleja avaldus, et märk on kujutatud standardtähtedega, ei ole märgi-tud lepinguosalise ametile või kohtutele juriidiliselt siduv. Neil on õigus otsustada sellise avalduse võimaliku toime üle nende territooriumil. Eelkõige võivad nad ot-

⁴⁵ Vt punkti II.5.3 „Punkt 10. Kaubad ja teenused“.

⁴⁶ Vt punkti II.6.1 „Rahvusvahelise registreeringu kuupäev“.

sustada, et märk ei ole kujutatud standardtähtedega, kui ta sisaldab teatud elemente, mis ei ole standardsed selles lepinguosalisel kasutatavas keeles või kui tähed ei ole kujutatud tavalises arvutikirjas.

Seega ei tohi ruutu (c) märgistada, kui märk sisaldab erilisi tähti või kujundelemente. Kui see ruut on siiski märgistatud, aga märk ei ole ilmselgelt standardtähtedes, kustutab RB selle märke ja teatab sellest taotlejale. Tuleb arvesse võtta, et RB ei loe standardtähtedeks tähti, mis ei ole ladina tähestikus (näiteks slaavi tähed) ja numbreid, mis ei ole araabia numbrid. Lisaks peaks taotleja olema teadlik, et kui märgitud lepinguosalise amet leiab, et märk ei ole standardtähtedes, võib ta otsustada kaitse andmisest keelduda, näiteks põhjusel, et ei ole selge, millele kaitset taotletakse.

Kui põhiregistreeringus või -taotluses on märk, mis koosneb ainult värvist või värvikombinatsioonist (st märgil ei ole sõnu ega kujutisi, vaid ainult üks või mitu värvi), tuleb märgistada ruut 7(d). Kui on tegemist värvilise kombineeritud märgiga, mis sisaldab lisaks värvile või värvidele ka sõnu või kujutisi, tuleb see ruut tühjaks jätta.

Punkt 8. Värvinõudlus

Kui märk on värviline ja esitatakse värvi kui ühe märki eristava tunnuse nõudlus, tuleb märgistada ruut 8(a), kusjuures värv või värvikombinatsioon märgitakse sõnadega, millele võib lisada vastavad värvikoodid. Rahvusvahelises taotluses võib olla värvinõudlus hoolimata sellest, et põhitaotluses sama nõudlust ei ole. Isegi kui sellist nõudlust põhitaotluses ei ole, peab märk põhitaotluses või -registreeringus olema siiski kujutatud nõudlusaluses värvis või värvikombinatsioonis. Lisaks sellele võib punkti 8(b) all sõnadega ära märkida märgi põhiosad, kus värvid esinevad, kuna seda nõuavad mõnede lepinguosalistel ametid (näiteks USA).

Punkt 9. Mitmesugused andmed

(a) Transliteratsioon

Kui märk koosneb osaliselt või täielikult elementidest, mis ei ole ladina tähestiku tähed (näiteks slaavi tähed) ega araabia või Rooma numbrid, tuleb lisada transliteratsioon ladina tähtede või araabia numbritega. Ladina tähtedega transliteratsioon (st märgi sõnaline osa kõla järgi) peab järgnema foneetilisele transkriptsioonile rahvusvahelise taotluse keelde.

(b) Tõlge

Kui märk koosneb osaliselt või täielikult sõnadest, mida saab tõlkida, võib lisada nende tõlke. Tõlge võib olla kas inglise, prantsuse või hispaania keelde, olenemata rahvusvahelise taotluse keelest. Tõlke võib taotleja lisada omal valikul ja selle eesmärk on ära hoida märgitud lepinguosalise ameti nõue tõlke esitamiseks. RB ei nõua tõlget, ei kontrolli märgi tõlke autentsust ega korralda tõlkimist.

(c) Märge, et kaubamärki ei saa tõlkida

Kui taotleja leiab, et märgil kujutatud sõna või sõnu ei saa tõlkida (st need on tehisõnad), võib selle ära näidata märgistades ruudu 9(c). Selle märke eesmärk on ennetada märgitud lepinguosaliste ametite nõudeid tõlkimiseks või kinnituse saamiseks, et tõlkimine ei ole võimalik.

(d) Erilaadsed märgid

Erilaadse märgi (ruumilise märgi, helimärgi, kollektiiv-, sertifikaat- või garantiimärgi) puhul tuleb märgi liigi äranäitamiseks tähistada vastav ruut või lisada selgitus märgi kirjeldusse. Märge tuleb teha ainult siis, kui see esineb põhiregistree ringus või -taotluses.

Kollektiiv-, sertifikaat- või garantiimärgi puhul ei ole märgi kasutamist reguleerivad dokumendid osa rahvusvahelisest taotlusest ja neid ei saadeta RBsse. Märgitud lepinguosaline võib siiski nõuda nende dokumentide esitamist. Et vältida sellises lepinguosalisel kaitse andmisest keeldumist dokumentide puudumise tõttu, võib taotleja saata nõutud dokumendid märgitud lepinguosaliste ametitesse niipea, kui ta saab kätte rahvusvahelise registreerimise teate.

(e) Märgi kirjeldus

Kui põhitaotlus või -registreering sisaldab märgi kirjeldust ja kui päritoluamet seda nõuab, võib sama kirjelduse esitada punktis 9(e)(i). Taotleja võib soovi korral lisada punkti 9(e)(ii) alla märgi kirjelduse, mida ei ole põhitaotluses või -registreeringus või mis erineb põhitaotluse või -registreeringu omast. See võimaldab taotlejal lisada kirjelduse, mida on vaja mõne lepinguosalise nõuete täitmiseks (näiteks lepinguosalisel, kes nõuavad märgi kirjeldust, kui ei ole tegemist sõnamärgiga) ja vältida ebavajalikke esialgseid keeldumisi.

Kirjeldus peab kindlasti puudutama kaitstavat märki, mitte näiteks märgi kasutamist või mainet. RB ei kontrolli kirjelduse vastavust märgile ega nõua selle parandamist, vaid kannab selle registrisse ja avaldab sellisena, nagu see on taotluses esitatud.

(f) Märgi sõnalised elemendid

RB salvestab reproduktsioonilt punkti 7(a) all sõnalise osa, mis näib olevat märgi koosseisus oluline. See sisestatakse andmebaasi ja seda kasutatakse teadetes ning kirjavahetuses vastava rahvusvahelise registreeringu identifitseerimiseks. Ent kui märk on kujutatud eriliste tähtedega või käsitsi kirjutatud, on oht, et RB tõlgendab sõnu või tähti valesti. Lisaks, kui märk sisaldab palju sõnalist materjali (näiteks kui on tegemist etiketiga), ei pruugi olla ilmne, millised sõnalised osad peaks salvestama. Seetõttu võib taotleja soovida ära näidata, mida ta peab märgi oluliseks sõnaliseks elemendiks. Ent iga selline märgi osa on mõeldud üksnes teabe andmiseks ja sellel ei tohiks olla õiguslikke tagajärgi. Kui punkti 7(c) all on märgistatud ruut standardtähtede kohta, peab punkt 9(f) jääma täitmata.

(g) Mittekaitstav osa

Kui taotleja soovib näidata, et ta ei taotle ainuõigust mõnele märgi osale (näiteks kirjeldav või tavapärane sõna), tuleb see osa siia märkida. Eesmärgiks on ennetada märgitud lepinguosaliste nõudeid mittekaitstava osa määramiseks. Ent mittekaitstav osa rahvusvahelises taotluses peab kehtima kogu rahvusvahelise registreeringu suhtes, seda ei saa määrata üksnes mõnede märgitud lepinguosaliste suhtes. Taotleja peaks arvesse võtma, et sõnade kirjeldava iseloomu ja tavapärasuse üle võivad riikide ametid otsustada erinevalt, sõltuvalt kohalikust keelest ja kohalikest tavadeist.

Punkt 10. Kaubad ja teenused

Kaupade ja/või teenuste nimetused tuleb grupeerida Nizza klassifikatsiooni vastavatesse klassidesse, märkides iga grupi ette vastava klassi numbri ja reastades nimetused vastavalt klasside järjekorrale klassifikatsioonis. Kaubad ja teenused peavad olema tähistatud täpsete mõistetega, soovitatavalt kasutades rahvusvahelise klassifikatsiooni tähestikulises loetelus toodud sõnu⁴⁷. RB ei aktsepteeri loetelu asemel märget *kõik kaubad või teenused* antud klassis. Kui loetelu ei mahu ühele lehele, tuleb kasutada lisalehte ja tähistada selle kohta vastav ruut.

Kaupade ja teenuste loetelu võib olla piiratum kui põhiregistreeringus või -taotluses toodud loetelu. See ei tohi aga olla ulatuslikum ega sisaldada kaupu ja/või teenuseid, mis põhiregistreeringus või -taotluses loetelu mõistete alla ei mahu.

⁴⁷ Vt punkti II.1.2 „Kaubad ja teenused“ ja punkti IV.3 „Kaupade ja teenuste klassifitseerimise andmebaas“.

Rahvusvahelises taotluses võib kaupade ja teenuste loetelu olla piiratud ühe või mitme märgitud lepinguosalise suhtes. Sel juhul tuleb tähistada vastav ruut punkti 10(b) all ja märkida lepinguosaliste nimetused, kelle suhtes loetelu piiratakse, ning vastavad loetelud. Kui piiramine teatud lepinguosalise suhtes mõjutab kõiki ühes klassis loetletud kaupu või teenuseid, võib märkida klassi numbrit ilma loeteluta. Kaubad ja teenused, mida piiramine puudutab, peavad olema märgitud selgelt ning täpselt, nii et RBL ei tekiks kahtlusi ega küsimusi selle kohta, milliste kaupade ja teenuste suhtes kaitset soovitakse ning millised soovitakse kaitse alt välja jätta.

Eri lepinguosaliste puhul võivad piiramised olla erinevad ja see võib mõjutada lõivusummat. Isegi kui piiramine on tehtud kõigi märgitud lepinguosaliste suhtes, sisalduvad punkti 10(a) all loetletud kaubad ja teenused ikkagi rahvusvahelises registreeringus ning nende suhtes on võimalik teha hilisemaid märkimisi.

Punkt 11. Märgitud lepinguosalisel

Taotleja peab määrama riigid või regioonid, kus ta soovib märgile õiguskaitsset saada, tähistades vastavad ruudud lepinguosaliste nimetuste ees punkti 11 all. Need lepinguosalisel, kes on protokolli ratifitseerinud või sellega ühinenud pärast ametliku vormi trükkimist ja kelle nimetus seetõttu vormil puudub, võib lisada tingimusel, et ratifitseerimine või ühinemine on jõustunud.

Kui rahvusvahelises taotluses on üks märgitud lepinguosalistest Euroopa Liit, peab taotleja lisaks taotluse keelele märkima teise keele. Teine keel tuleb valida EUIPO viie ametliku töökeele hulgast, mis on inglise, prantsuse, saksa, itaalia ja hispaania keel. Teises keeles võivad kolmandad isikud esitada EUIPOle vastulause, tühistamise või kehtetuks tunnistamise avalduse.

Kui üks märgitud lepinguosalistest on Euroopa Liit ja märgi teise keele kohta puudub või on vale, ei takista see menetlust RBs ja registreerimisest teatamist EUIPOle. Ent sellisel juhul väljastab EUIPO samal põhjusel esialgse keeldumise teate ja registreeringu omanik peab olukorra lahendamise suhtes vahetult EUIPOga.

Vastavalt ELi kaubamärgisüsteemile võib ELi liikmesriigis registreeritud märgi omanik, kes taotleb EUIPOs identse märgi registreerimist kaupade ja teenuste suhtes, mis sisalduvad varasema märgi loetelus, nõuda varasema märgi vanemust vastavas liikmesriigis. Vanemuse toime on, et kui ELi kaubamärgi omanik loobub

varasemast märgist liikmesriigis või laseb sellel aeguda, loetakse tema õigused samaväärseks, nagu tal oleksid olnud siis, kui varasem märk liikmesriigis oleks endiselt kehtiv.

Taotlejad, kes soovivad taotleda vanemust Madridi protokolli alusel märgitud Euroopa Liidu suhtes, peavad esitama koos taotlusega eraldi vormi MM17⁴⁸ ja märkima seal järgmised andmed:

- kõik liikmesriigid, kus või mille suhtes on varasem märk registreeritud;
- vastava registreeringu jõustumise kuupäev;
- vastava registreeringu number;
- kaubad ja/või teenused, mille suhtes on varasem märk registreeritud.

Vanemuse nõudeid, mis jõuavad RBsse peale taotluse vastuvõtmist (st mis ei ole lisatud taotlusele), ei võeta arvesse. ELi kaubamärgimäärus võimaldab ELi kaubamärgi registreeringule vanemuse nõuet hiljem esitada. Kui EL on märgitud rahvusvahelises registreeringus, tuleb selline *hilisem* vanemuse nõue esitada otse EUIPOle.

Protokolli lepinguosalisel võivad nõuda taotleja allkirjastatud eraldi vormil märgi kavatsitava kasutamise avaldust (näiteks USA). Seega kui punkti 11 all on märgitud USA, tuleb rahvusvahelisele taotlusele lisada avaldus vormil MM18⁴⁹. Lepinguosalise esitatud lisatingimused avalduses kasutatava keele või avalduse allkirjastamise kohta peavad samuti olema täidetud. Lepinguosaline võib esmajoones nõuda, et avaldusele kirjutab alla taotleja. Kui üks märgitud lepinguosalistest on USA, aga vormi MM18 ei ole taotlusele lisatud, loeb RB taotluse puudulikuks ning teatab sellest taotlejale ja päritolumaale⁵⁰.

⁴⁸ Ametlikud ja soovitatavad vormid: <http://www.wipo.int/madrid/en/forms/>.

⁴⁹ Ametlikud ja soovitatavad vormid: <http://www.wipo.int/madrid/en/forms/>.

⁵⁰ Mitmesuguste keeldumise aluste välistamiseks USA märkimise puhul on RB koostanud kaks teadaannet, mis on kätte saadavad WIPO veebilehel:

- 1) „Kaubade ja teenuste märkimine: Ameerika Ühendriigid“
http://www.wipo.int/edocs/madrdocs/en/2003/madrid_2003_24.doc;
- 2) „Nõuanded rahvusvaheliste registreeringute omanikele, kes taotlevad kaitse laiendamist Ameerika Ühendriikidesse: esialgsete keeldumiste vältimine“
http://www.wipo.int/edocs/madrdocs/en/2009/madrid_2009_4.doc.

Mõned lepinguosalisel nõuavad märki kavatsetava kasutamise avalduse esitamist, aga mitte eraldi vormil ega allakirjutatuna (näiteks Iirimaa, Singapur ja Ühendkuningriik). Taotleja teatab seda lepinguosalist märkides, et ta kavatseb rahvusvahelise taotlusega hõlmatud kaupade ja/või teenuste tähistamiseks ise selles lepinguosalisel märki kasutada või lubada seda teha teistel.

Punkt 12. Taotleja või esindaja allkiri

Päritoluamet võib nõuda taotlejalt või tema esindajalt rahvusvahelisele taotlusele alla kirjutamist või lubada neil seda teha. RB ei nõua allkirja punkti 12 all.

Eesti Patendiameti kaudu pabervormil esitatavas rahvusvahelises taotluses peab sisalduma rahvusvahelise taotluse esitaja või tema esindaja allkiri ja allakirjutamise kuupäev. Kui rahvusvahelise taotluse esitajaid on mitu, kirjutavad alla nad kõik või teeb seda nende esindaja. EUIPO koostatud rahvusvahelise taotluse pabervormil EM2 ei ole taotleja või tema esindaja allkiri kohustuslik.

Ametlikule vormile märgitud kuupäev peab koosnema kahekohalisest päeva tähisest, millele järgneb kahekohaline kuu tähis ja sellele omakorda neljakohaline aasta tähis. Kõik tähised on märgitud araabia numbritega ning päev, kuu ja aasta on eraldatud kaldkriipsudega. Näiteks 9. märts 2018 tuleb märkida *09/03/2018*.

Punkt 13. Päritoluameti tõendus ja allkiri

Selle punkti täidab päritoluamet, kes peab rahvusvahelisele taotlusele alla kirjutama ja tõendama kuupäeva, mil taotlus kätte saadi. See kuupäev on oluline, sest tavaliselt saab sellest rahvusvahelise registreeringu kuupäev⁵¹. Ent kui rahvusvaheline taotlus ei ole laekunud RBsse kahe kuu jooksul arvates kuupäevast, mil see laekus päritoluametisse, siis kannab rahvusvaheline registreering kuupäeva, mil taotlus laekus RBsse. Kui tehakse kindlaks, et hilinenud laekumine oli tingitud häiretest posti- või kullerteenuses, võib rahvusvaheline registreering siiski kanda kuupäeva, mil rahvusvaheline taotlus päritoluametisse laekus. Lisaks tõendab päritoluamet oma allkirjaga teatud asjaolusid, mis puudutavad rahvusvahelise taotluse ning põhiregistreeringu või -taotluse vahelisi seoseid.

⁵¹ Vt punkti II.6.1 „Rahvusvahelise registreeringu kuupäev“.

Lõivude arvestuse leht

Ametliku vormi osaks oleval lõivude arvestuse lehel peab olema märgitud luba kanda üle vajalik summa RBle avatud kontolt ja vastava korralduse andnud isik või makstavate lõivude summa, tasumise viis ja lõivud tasuv isik. Kuna Patendiamet ega EUIPO lõive ei vahenda, peab taotleja või tema esindaja lõivude arvestuse lehe iseseisvalt täitma ja tasuma lõivud otse RBle. Tähelepanu tuleb pöörata asjaolule, et märki ei registreerita enne, kui vajalikud lõivud on laekunud RBle.

Lõivud, mis tuleb tasuda seoses rahvusvahelise taotluse esitamisega, koosnevad põhilõivust ja vastavalt olukorrale ühest või mitmest täiendavast lõivust, lisalõivust või individuaallõivust, olenevalt märgitud lepinguosalistest ning kaupade ja teenuste klasside arvust, mida taotlus hõlmab⁵².

Kui lõivu ei tasuta RBle avatud konto kaudu, vaid näiteks ülekandega WIPO pangakontole, mis on märgitud lõivude arvestuse lehel osa c all, tuleb ära märkida summa suurus ja soovitatavalt millistest lõivudest summa koosneb, aitamaks RBl kindlaks teha viga, kui kogusumma ei ole õige. Kehtivate lõivude (k.a individuaallõivude) määrad on kättesaadavad WIPO veebilehel⁵³. Samas on kättesaadav ka lõivukalkulaator⁵⁴, kuhu saab sisestada kõik taotluse andmed ja mis annab vastuseks konkreetse tasumisele kuuluva summa Šveitsi valuutas, k.a eri lõivude loetelu, millest summa koosneb.

Avatud konto kaudu tasumisel ei ole summa suurust vaja märkida. Piisab, kui anda RBle korraldus (märgistades ruudu lõivude arvestuse lehel osa a all) kanda üle taotluse eest tasumisele kuuluv summa. Samuti tuleb ära märkida konto omanik, konto number ja ülekandeks korralduse andnud isik. Kui RB saab korralduse vajalik summa üle kanda ja summa suurus on siiski märgitud, siis käsitleb RB seda summat viitena, kannab üle õige summa ja teatab sellest korralduse andnud isikule.

Lõivude tasumise viis tuleb näidata vastava ruudu märgistamisega lõivude arvestuse lehel osa b all. Samuti tuleb osa b all selleks ettenähtud reale märkida lõivude tasuja. See on väga oluline, kuna nimelt sellele isikule teatab RB, kui tasutud

⁵² Vt punkti II.4.1 „Rahvusvahelisele Büroole tasutavad lõivud“.

⁵³ Fees and Payments – Madrid System: <http://www.wipo.int/finance/en/madrid.html>.

⁵⁴ Lõivukalkulaator: <http://www.wipo.int/madrid/en/fees/calculator.jsp>.

summa on ebapiisav või kui tasutud summa tagastatakse osaliselt või täielikult juhul, kui järeldatakse, et taotlusest on loobunud, taotlust ei võeta arvesse või see loetakse tagasivõetuks.

Lisaleht

Kui rahvusvahelise taotluse vormi mõnel andmeväljal ei ole piisavalt ruumi (näiteks kui taotlejaid, põhiregistreeringuid või -taotlusi või prioriteeditaotlusi on rohkem kui üks või kui kaupade ja teenuste loetelu ei mahu selleks ettenähtud andmeväljale), tuleb kasutada ühte või mitut lisalehte. Lisalehele märgitakse *Punkti nr ... järg*, millele järgneb teabe esitamine vormil nõutaval viisil. Lisalehtede arv märgitakse vormi alguses olevale andmeväljale⁵⁵.

6. Rahvusvahelise registreerimise kulg

6.1 Rahvusvahelise registreeringu kuupäev

Rahvusvahelise registreeringu õiguskaitsse tekkimise kuupäevast arvates on märgi kaitsse igas märgitud lepinguosalisel sama nagu juhul, kui märk oleks esitatud otse selle lepinguosalise ametisse. Registreeringu kuupäev (või prioriteedikuupäev⁵⁶) on tagasiulatavalt õiguskaitsse alguse kuupäevaks lepinguosalistes, kus märk saab kaitsse.

Tavaliselt saab rahvusvahelise registreeringu kuupäevaks see päev, mil rahvusvaheline taotlus laekus päritoluetimisse. See toimub üksnes eeldusel, et rahvusvaheline taotlus laekub RBsse kahe kuu jooksul päritoluetimisse laekumise kuupäevast arvates ja sõltuvalt rahvusvahelise registreeringu kuupäeva mõjutada võivatest puudustest⁵⁷.

Kui rahvusvaheline taotlus ei ole laekunud RBsse kahe kuu jooksul arvates kuupäevast, mil ta laekus päritoluetimisse, siis kannab rahvusvaheline registreering kuupäeva, mil taotlus tegelikult laekus RBsse. Sel juhul on ka õiguskaitsse kehtima hakkamise kuupäev märgitud lepinguosalistes taotluse esitamise kuupäevast hilisem.

⁵⁵ Vt punkti II.5.3 „Taotluse vorm (algus)“.

⁵⁶ Vt punkti II.5.2 „Prioriteedikuupäev“.

⁵⁷ Vt punkti II.6.2 „Menetlus Rahvusvahelises Büros“.

6.2 Menetlus päritoluametis

Rahvusvaheline taotlus tuleb esitada päritoluameti vahendusel. Seega peab taotleja või tema esindaja esitama täidetud taotluse päritoluametile, kes edastab selle RBlle.

Päritoluamet kontrollib rahvusvahelise taotluse vastavust põhitaotlusele või -registreeringule ja tõendab, et:

- 1) rahvusvahelise registreeringu taotleja on sama, mis punkti 5 all nimetatud põhiregistreeringu omanik või põhitaotluse taotleja; kui rahvusvahelise taotluse on esitanud ühiselt mitu taotlejat, peavad nad olema põhiregistreeringu ühisomanikud või esitanud ühiselt põhitaotluse;
- 2) rahvusvahelises taotluses punkti 7 all esitatud märk on sama, mis punkti 5 all nimetatud põhiregistreeringus või -taotluses;
- 3) kui rahvusvahelises taotluses on mõni järgnevatest andmetest:
 - märke, et kaubamärk on ruumiline märk, helimärk või kollektiiv-, sertifikaat- või garantiimärk;
 - märke, et kaubamärk koosneb üksnes värvist või värvikombinatsioonist;

siis on samad andmed esitatud ka põhiregistreeringus või -taotluses;

4) värvi kui märki eristava tunnusjoone nõudluse korral põhitaotluses või -registreeringus sisaldub sama nõudlus ka rahvusvahelises taotluses või värvi kui märki eristava tunnusjoone nõudluse esitamisel rahvusvahelises taotluses, ilma et sama nõudlus esineks põhitaotluses või -registreeringus, esineb põhitaotluses või -registreeringus sisalduv märk nõudlusele vastavas värvis või värvikombinatsioon;

5) rahvusvahelises taotluses märgitud kaubad ja teenused sisalduvad põhitaotluse või -registreeringu kaupade ja teenuste loetelus, st et kõik rahvusvahelises taotluses nimetatud kaubad ja teenused peavad olema nimetatud põhiregistreeringu või -taotluse loetelus või peavad mahtuma seal oleva laiema mõiste alla; muidugi võib rahvusvahelise taotluse kaupade ja teenuste loetelu olla kitsam kui põhitaotluse või -registreeringu loetelu.

Päritoluamet kinnitab vormile alla kirjutades või taotlust elektroonselt edastades elloetletud andmete õigsust. Kui näiteks rahvusvahelises taotluses on loetletud kaubad ja teenused, mis ei sisaldu põhiregistreeringus või -taotluses, ei saa amet

taotlust edastada. Amet peab paluma taotlejal kõik vastukäivused ära parandada (näiteks kustutada märges kaubamärgi liigi kohta või piirata kaupade ja teenuste loetelu).

Taotlust ei tohi RBle saata enne, kui vajalikud parandused on tehtud. Seega peab taotleja või tema esindaja arvestama, et kui päritoluumet on teatanud, et taotluses on puudused, ja palunud need parandada, tuleb seda teha võimalikult kiiresti, et mitte ohustada rahvusvahelise registreerimise, st lepinguosalistes õiguskaitsese kehtimise hakkamist, kuupäeva ja mõnel juhul ka prioriteedikoopäeva⁵⁸.

Kui päritoluumet leiab, et rahvusvahelise taotluse andmed vastavad põhitaotluse või -registreeringu andmetele, edastab ta taotluse RBle.

6.3 Menetlus Rahvusvahelises Büros

Kui RB leiab, et edastatud taotluses on puudusi, teatab ta sellest nii päritoluumetile kui ka taotlejale. Olenevalt puuduse laadist vastutab selle kõrvaldamise eest kas amet või taotleja.

1) *Kaupade ja teenuste klassifitseerimise puudused*

Lõplik vastutus rahvusvahelises taotluses loetletud kaupade ja teenuste klassifitseerimise õigsuse eest lasub RBl, ehkki ta peab püüdma lahendada kõik lahkarmused päritoluumetiga. Seejuures edastab ta vastava teabe taotlejale, võimaldades taotlejal võtta ametiga ühendust puuduste kõrvaldamiseks.

Kui RB leiab, et kaubad ja teenused ei ole liigitatud õigesti klassidesse või kui nende ette ei ole märgitud klasside numbreid või kui klassi number ei ole õige, teeb ta oma parandusettepaneku ja edastab selle päritoluumetile, saates teate koopia taotlejale.

RB ettepanekut sisaldavas teates märgitakse ära ka lõivud, mis tuleb tasuda juhul, kui klassifitseerimise parandustega seoses lisandub taotlusesse kauba- või teenusklassi, mida seal algselt ei olnud. Sel juhul võib kuuluda tasumisele uus lisalõiv ja/või individuaallõivud. Peale selle tuleb tasuda teatud summa lisatöö eest, mida RB teeb kaupade ja teenuste klassifitseerimisel ning valede klasside alla paigutatud nimetuste ümberklassifitseerimisel⁵⁹. Kui klassifitseerimise eest määratud

⁵⁸ Vt punkte II.5.2 „Prioriteedikoopäev“ ja II.6.1 „Rahvusvahelise registreeringu kuupäev“.

⁵⁹ Vt punkti II.4.1 „Rahvusvahelisele Büroole tasutavad lõivud“.

summa on väiksem kui lõivude loetelus märgitud määr (2018. aasta seisuga 150 Šveitsi franki), ei pea seda summat tasuma.

Teatamisele järgnev menetlus kuulub RB ja päritoluameti kompetentsi. RB ei saa aktsepteerida ettepanekuid ja soovitusi otse taotlejalt. Samas ei ole päritoluametil õigust muuta loetelu oma äranägemise järgi. Seetõttu eeldab Patendiamet, et kui taotleja saab RBlt teate puuduste kohta kaupade ja teenuste loetelus, saadab ta oma seisukoha Patendiametile, kes edastab selle RBle juhul, kui muudatus on kooskõlas põhitaotluse või -registreeringu kaupade ja teenuste loeteluga. Vajadusel saadab Patendiamet taotlejale või tema esindajale selle kohta meeldetuletuse.

Päritoluamet võib kolme kuu jooksul, arvates RB ettepanekut sisaldava teate kuupäevast, edastada RBle taotleja ja enda arvamuse väljapakutud klassifitseerimise kohta. Kui päritoluamet ei ole kahe kuu jooksul teate kuupäevast arvates edastanud arvamust RB ettepaneku suhtes, saadab RB nii ametile kui ka taotlejale meeldetuletuse, milles ettepanekut korratakse. Meeldetuletuse saatmine ei mõjuta vastamiseks ettenähtud kolmekuulist tähtaega.

Kui päritoluamet esitab arvamuse RB ettepaneku suhtes, võib RB selle arvamuse läbi vaadata ja seejärel oma ettepaneku kas tagasi võtta, seda muuta või jääda selle juurde. RB teatab päritoluametile oma otsusest ja teavitab samal ajal taotlejat. Kui RB otsustab oma ettepanekut muuta, märgitakse tema sellekohases teates ka tasutavate lõivude muutunud summa. Kui RB võtab oma ettepaneku tagasi, ei ole enne nõutud lisasummasid vaja tasuda. Kui need on juba makstud, tagastatakse need makse sooritanud isikule.

Väljapakutud ümberklassifitseerimise eest tasumisele kuuluvad täiendavad lõivusummad tuleb tasuda, kui:

- päritoluamet ei ole edastanud arvamust RB ettepaneku suhtes, siis nelja kuu jooksul, arvates seda ettepanekut sisaldava teate kuupäevast;
- päritoluamet on edastanud arvamuse, siis kolme kuu jooksul arvates kuupäevast, mil RB teatas otsusest oma ettepanekut muuta või selle juurde jääda.

Kui lõivud ei ole määratud tähtaja jooksul tasutud, järeldatakse, et rahvusvahelisest taotlusest on loobutud. Sel juhul teatab RB sellest päritoluametile ja taotlejale. Taotleja võib täiendavate individuaal- või lisa lõivude tasumise asemel loobuda

ühest või mitmest klassist rahvusvahelises taotluses. Sellisest otsusest peab teatama RBle päritoluameti vahendusel.

Eeltoodust võib järeldada, et kuigi Madridi süsteemi reeglite järgi peab kaupade ja teenuste klassifitseerimise puudused kõrvaldama päritoluamet, ei saa taotleja jääda kõrvaltvaatajaks, kuna taotleja arvamus loetelu muutmisel on oluline ning lisaks peab ta vajadusel tasuma lõivud ettenähtud tähtaja jooksul.

Kui täiendava lõivusumma tasumata jätmise tõttu järeldatakse, et rahvusvahelisest taotlusest on loobunud, tagastab RB taotluse eest makstud lõivud, olles sellest summast maha arvanud poole põhilõivu määra, mis tuleb tasuda mustvalge märgi registreerimise eest.

Kui RB on teinud ettepaneku kaupade ja teenuste klassifitseerimise suhtes, registreerib ta märgi sellise klassifitseerimisega, nagu õigeks peab, olenemata sellest, kas päritoluamet on saatnud taotleja ja enda arvamise ettepaneku kohta või mitte.

2) Kaupade ja teenuste nimetustega seotud puudused

Kui RB peab kaupade ja teenuste loetelus märgitud nimetust klassifitseerimise jaoks liiga ebamääraseks, arusaamatuks või keeleliselt vääraks, teatab ta sellest päritoluametile ning taotlejale. RB võib soovitada nimetus asendada või kustutada.

Päritoluamet võib kolme kuu jooksul teate kuupäevast arvates teha ettepaneku puudus kõrvaldada. Taotleja võib oma seisukoha edastada ametile või amet võib taotleja seisukoha saamiseks temaga ühendust võtta. Patendiamet eeldab, et kui taotleja saab RBlt teate puuduste kohta kaupade ja teenuste loetelus, saadab ta oma seisukoha Patendiametile, kes edastab selle RBle juhul, kui muudatus on kooskõlas põhitaotluse või -registreeringu kaupade ning teenuste loeteluga. Vajadusel saadab Patendiamet taotlejale või tema esindajale selle kohta meeldetuletuse. Kui ameti ettepanek on vastuvõetav või kui amet nõustub RB soovitustega, muudab RB vastavalt sellele kauba või teenuse nimetust.

Kui RBle ei esitata tähtaja jooksul ühtegi vastuvõetavat ettepanekut, jääb kaks võimalust:

- kui päritoluamet on märkinud klassi, kuhu tema arvates peaks nimetuse klassifitseerima, siis märgib RB nimetuse rahvusvahelisse registreeringusse sellisel kujul, nagu see on kirjas taotluses, ent lisab märke, et RB arvates on nimetus liiga ebamäärane klassifitseerimiseks, arusaamatu või keeleliselt väär;

- kui klassi ei ole märgitud, kustutab RB nimetuse ning teatab sellest päritoluametile ja taotlejale.

3) Puudused, mille peab kõrvaldama päritoluamet

Mõne puuduse peab kõrvaldama päritoluamet kolme kuu jooksul pärast sellest teatamist. Kui puudus jääb kõrvaldamata, siis loeb RB, et taotlusest on loobunud, ja sellest teatatakse päritoluametile ning taotlejale.

Järgnevate puuduste kõrvaldamine on päritoluameti kohustus, kuna selliste vigadega rahvusvahelist taotlust ei tohiks amet RBle edastada:

- a) taotlus ei ole esitatud õigel vormil, see ei ole trükitud või ei ole pabertaotlusel päritoluameti allkirja;
- b) puudused õiguses taotlust esitada;
- c) taotluses puuduvad:
 - andmed, mis võimaldavad taotlejat identifitseerida, või need ei ole piisavad, et võtta ühendust taotleja või tema esindajaga;
 - andmed, mis näitavad taotleja seotust päritoluametiga;
 - põhiregistreeringu või -taotluse kuupäev ja number;
 - märgi reproduktsioon;
 - kaupade ja teenuste loetelu, mille suhtes märgi registreerimist taotletakse;
 - märgitud lepinguosalisid;
 - päritoluameti avaldus.

Kui RB leiab, et rahvusvahelises taotluses on mõni eelnimetatud puudustest, teatab ta sellest päritoluametile ja taotlejale. Mõne puuduse kõrvaldamine ei valmista päritoluametile raskusi. Teiste puhul ei saa päritoluamet neid iseseisvalt kõrvaldada, vaid ta peab paluma taotlejal esitada parandatud andmed, et need edastada RBle. Näiteks juhul, kui RB arvates on puudused seotud taotleja õigusega esitada rahvusvaheline taotlus.

4) Puudused, mille peab kõrvaldama taotleja

Kui RB leiab peale eespool loetletud puuduste muid puudusi, peab need kõrvaldama taotleja. Sellisel juhul teatab RB sellest taotlejale ja päritoluametile. Need puudused võivad olla seotud alljärgnevaga:

- taotleja või esindaja kohta antud teave ei vasta kõigile nõuetele, ent see on RB jaoks piisav, et kindlaks teha taotleja isik ja ühendust võtta esindajaga;
- prioriteedinõuet puudutavad andmed ei ole piisavad (näiteks puudub varasema taotluse esitamise kuupäev või prioriteedinõue sisaldab kaupu või teenuseid, mida rahvusvaheline taotlus ei hõlma);
- märgi reproduktsioon ei ole piisavalt selge;
- rahvusvaheline taotlus sisaldab värvinõudlust, aga vormil punkti 7 all ei ole märgi värvilist kujutist;
- märk koosneb osaliselt või täielikult mõne teise tähestiku tähtedest peale ladina tähestiku või teistest numbritest peale arabia numbrite, kuid transliteratsioon puudub;
- RBle tasutud lõivude summa ei ole piisav;
- vastavalt korraldusele peaks lõivude tasumine toimuma ülekandega RBle avatud kontolt, aga kontol olev summa ei ole piisav;
- lõive ei ole tasutud.

Taotleja peab puudused kõrvaldama kolme kuu jooksul RBst puuduse kohta saadetud teate kuupäevast arvates. Kui puudus on seotud prioriteedinõuet puudutavate märkustega ja seda ei parandata antud ajavahemiku jooksul, siis ei kanta prioriteedinõuet rahvusvahelisse registrisse. Teistel juhtudel, kui rahvusvaheline taotlus ei vasta juhendi nõuetele ja puudust ei likvideerita lubatud ajavahemiku jooksul, loetakse see rahvusvahelisest taotlusest loobumiseks ning RB teatab sellest taotlejale ning päritoluametile.

Kui puuduse kõrvaldamata jätmise tõttu järeldatakse, et rahvusvahelisest taotlusest on loobutud, arvab RB juba tasutud lõivude summast maha poole mustvalge registreeringu eest tasutava põhilõivu määrast ja tagastab ülejäänud summa.

5) Kavatsitava kasutamise avalduse puudused

Kui märgitud lepinguosaline (näiteks USA) nõuab taotlusele eraldi vormil lisatud avalduse esitamist märgi kavatsitava kasutamise kohta, kuid avaldus puudub või ei vasta nõuetele, teatab RB sellest taotlejale ja päritoluametile. Tingimusel, et puuduv või parandatud avaldus saabub RBsse kahe kuu jooksul alates rahvusvahelise taotluse edastamise nõude saabumisest päritoluametisse, loetakse avaldus

nõuetele vastavalt esitatuks ja puudus ei mõjuta rahvusvahelise registreeringu kuupäeva⁶⁰. Ent kui puuduv või parandatud avaldus ei saabu tähtaja jooksul, arvestatakse, et lepinguosalises (USAs) õiguskaitsset ei taotle. RB teatab sellest nii taotlejale kui ka päritoluametile ja kõik selle lepinguosalise märkimisega seotud lõivud tagastatakse.

6) Puudusteta taotluse menetlus

Kui RB leiab, et rahvusvaheline taotlus vastab kõigile nõuetele, siis kannab ta märgi rahvusvahelisse registrisse ja saadab märgi omanikule vastava tunnistuse. Samuti teatab RB märgitud lepinguosaliste ametitele rahvusvahelisest registreeringust ja teavitab päritoluametit. Omanikule saadetud rahvusvahelise registreeringu tunnistust ei loeta teateks ja see on alati rahvusvahelise taotluse keeles.

Märgid, mis ei ole kujutatud standardtähtedega, klassifitseerib RB vastavalt kujundelementide Viini klassifikatsioonile. Rahvusvaheline registreering kantakse registrisse ja avaldatakse bülletäänis inglise, prantsuse ja hispaania keeles.

Kui rahvusvahelist taotlust ei kanta rahvusvahelisse registrisse kolme tööpäeva jooksul pärast selle laekumist RBsse, kantakse andmed sellest hoolimata WIPO andmebaasi⁶¹. Need andmed võivad sisaldada rahvusvahelise taotluse võimalikke puudusi.

7) Menetluse jätkamine

Taotlejal või omanikul on võimalik taotleda RBs menetluse jätkamist, kui tal ei ole õnnestunud kinni pidada RB menetlustoimingu tähtajast. Menetluse jätkamine on võimalik tähtaegade puhul, mis puudutavad muu hulgas:

- rahvusvahelise taotluse puudusi, mis ei ole seotud kaupade ja teenuste klassifitseerimise või nimetamisega;
- litsentsi registrisse kandmise taotluse puudusi⁶²;
- hilisema märkimise puudusi⁶³;

⁶⁰ Vt punkti II.6.1 „Rahvusvahelise registreeringu kuupäev“.

⁶¹ WIPO andmebaas:

<http://www.wipo.int/madrid/monitor/en/>, vt punkti IV.2 „Madrid Monitor“.

⁶² Vt punkti III.6 „Litsentsid“.

⁶³ Vt punkti III.1 „Hilisem märkimine“.

- muudatuse või tühistamise registrisse kandmise taotluse puudusi⁶⁴;
- individuaallõivu teise osa maksmist⁶⁵.

Menetluse jätkamise taotluse saab esitada kahe kuu jooksul ületatud tähtaja lõpust arvates. Taotluse saab esitada ainult pärast tähtaja lõppu ehk menetluse jätkamist ei saa taotleda ettevaatusabinõuna enne tähtaja möödumist.

Menetluse jätkamise taotlus tuleb esitada RBle ametlikul vormil MM20⁶⁶. Vormile peab alla kirjutama taotleja või omanik. Lisaks taotlusele ja menetluse jätkamise lõivu⁶⁷ maksmisele peavad olema täidetud kõik nõuded, millega seoses lõppenud tähtaeg anti. Kõik see peab olema tehtud menetluse jätkamiseks ette nähtud kahekuulise tähtaja jooksul.

6.4 Menetlus märgitud lepinguosalise ametis

Rahvusvahelise registreeringu toime laieneb rahvusvahelises taotluses märgitud lepinguosalistele. Kui ettenähtud tähtaja jooksul ei ole RBle teatatud keeldumisest (või kui saadetud keeldumisteadet ei võeta arvesse või kui keeldumine on hiljem tagasi võetud), siis on asjaomases lepinguosalisest märgi kaitse rahvusvahelise registreeringu kuupäevast arvates sama nagu juhul, kui märk oleks registreeritud lepinguosalise ametis.

1) Kaitse andmisest keeldumine

Igal märgitud lepinguosalisel on õigus keelduda oma territooriumil rahvusvahelisele registreeringule kaitset andmast. Selline keeldumine võib põhineda alustel, mida toetavad Pariisi konventsiooni sätted või mis ei ole konventsiooniga keelatud. Keeldumise võib tavaliselt uuesti läbi vaadata või edasi kaevata kooskõlas asjaomase lepinguosalise õiguse ja väljakujunenud tavadeaga.

RB teeb enne märgitud lepinguosalisele märkimisest teatamist kindlaks, et kõik protokollis ja juhendis ettenähtud vorminõuded on täidetud. Seega ei peaks märgitud lepinguosalise amet esitama vastuväiteid esitamise- või vorminõuete rikkumise tõttu. Samuti ei ole ametil kohane esitada vastuväiteid rahvusvahelise regist-

⁶⁴ Vt punkti III.2 „Muudatused rahvusvahelises registreeringus“.

⁶⁵ Vt punkti II.4.1 „Rahvusvahelisele Büroole tasutavad lõivud“.

⁶⁶ Ametlikud ja soovitatavad vormid: <http://www.wipo.int/madrid/en/forms/>.

⁶⁷ Fees and Payments – Madrid System: <http://www.wipo.int/finance/en/madrid.html>.

reeringu kaupade ja teenuste klassifitseerimise kohta. Isegi kui amet ei nõustu klassifitseerimisega, mis on RBs heaks kiidetud, ei ole sellel alusel esitatud vastuväitel mõju, kuna rahvusvahelises registris klassifitseerimist ei muudeta.

Lepinguosalise amet võib esitada vastuväiteid, kui leiab, et loetelus olev mõiste on liiga lai või liiga ebamäärane. Selline vastuväide võib olla osalise keeldumise kujul, mille tulemuseks on laia või ebamäärase mõiste asendamine rahvusvahelises registris selle lepinguosalise suhtes kitsama ja täpsema mõistega, st kaitse ulatuse piiramine lepinguosalises.

Kaitse andmisest keeldumise teate saadab märgitud lepinguosalise amet RBle. See sisaldab avaldust, kus teatatakse alused, mille tõttu amet leiab, et märgile ei saa kaitset anda (*ex officio* esialgne keeldumine) või kus teatatakse, et kaitset ei saa anda esitatud protesti, näiteks vaidlustusavalduse tõttu (protestil põhinev esialgne keeldumine) või kus teatatakse mõlemat. Keeldumisteade võib hõlmata ainult ühte rahvusvahelist registreeringut. Omaniku jaoks on eriti tähtis nõue, mille kohaselt tuleb ära märkida kõik keeldumise alused koos viidetega peamistele õigusaktide sätetele. Tavaliselt on keeldumisteatele lisatud ametis kohaldatavad õigusaktide sätted, mis on antud juhul keeldumise aluseks.

Keeldumisest tuleb teatada RBle ettenähtud tähtaja jooksul. Pärast tähtaja lõppu saadatud keeldumist ei võta RB arvesse. Lõplik keeldumisotsus ei pea olema vastu võetud tähtaja jooksul. Piisab, kui tähtajaks teatatakse kõik keeldumise alused. See tähendab, et ettenähtud tähtaja jooksul tuleb saata esialgne keeldumine, kusjuures amet võib täiendavates keeldumisteades teatada täiendavatest keeldumise alustest, kui ta saadab teated RBle tähtaja jooksul. Amet ei saa oma lõplikus otsuses esitada keeldumise alust, mis ei sisaldunud ettenähtud tähtaja jooksul esitatud keeldumisteates.

Keeldumisteate saatmise tavaline tähtaeg on üks aasta arvates kuupäevast, mil RB on edastanud rahvusvahelise registreeringu või hilisema märkimise märgitud lepinguosalise ametile (*notification date*), kui lepinguosalise õigusaktides ei ole sätestatud lühemat tähtaega. Ent iga protokolliosaline võib deklareerida, et rahvusvaheliste registreeringute puhul, milles lepinguosaline on vastavalt protokollile märgitud, asendatakse üheaastane tähtaeg 18-kuulise tähtajaga⁶⁸.

⁶⁸ Teave lepinguosaliste deklaratsioonide kohta:
<http://www.wipo.int/madrid/en/members/declarations.html>.

Deklaratsioonis võib lepinguosaline täpsustada, et protesti tõttu kaitse andmisest keeldumisest võib teatada RBlle pärast 18-kuulise tähtaja lõppu. Deklaratsiooni edastanud lepinguosalise amet võib pärast 18-kuulise tähtaja lõppu teatada protestil põhinevast keeldumisest ainult järgmistel tingimustel:

- amet on teatanud RBlle enne 18-kuulise tähtaja lõppu võimalusest, et pärast selle tähtaja lõppu võidakse rahvusvahelise registreeringu kohta proteste esitada;
- protestil põhinev keeldumisteade esitatakse ühe kuu jooksul, arvates protestide esitamise tähtaja lõpust, kuid mitte hiljem kui seitsme kuu jooksul arvates kuupäevast, mil algab protestide esitamise tähtaeg.

Kui lepinguosalise amet teatab RBlle, et rahvusvahelise registreeringu kohta võidakse pärast 18-kuulist tähtaega esitada proteste, siis peab amet selles teates märkima ka protestide esitamise tähtaja alguse ja lõpu kuupäevad, kui need on teada. Kui need kuupäevad ei ole teatamise ajal veel teada, tuleb need edastada RBlle nende selgumisel. Kui protestide esitamise tähtaeg on pikendatav, võib amet teatada üksnes ajavahemiku alguskuupäeva. RB kannab selle teabe rahvusvahelisse registrisse, edastab selle rahvusvahelise registreeringu omanikule ja avaldab bulletinis.

Kui esialgse keeldumise tähtaeg on möödas, ilma et RB oleks lepinguosalise suhtes esialgset keeldumist registrisse kandnud, ilmub sellekohane teave WIPO andmebaasi⁶⁹.

Kaitse andmisest keeldumine kantakse rahvusvahelisse registrisse koos kuupäevaga, mil teade saadeti. Kaitse andmisest keeldumine avaldatakse ka bulletinis koos viitega, kas keeldumine on täielik (st puudutab kõiki lepinguosalise märkimises sisalduvaid kaupu ja teenuseid) või osaline (st puudutab ainult osa kaupadest ja teenustest).

Seejärel edastab RB kaitse andmisest keeldumise teate koopia omanikule keeles, milles selle saatis märgitud lepinguosalise amet (inglise, prantsuse või hispaania keeles). Samuti edastab ta omanikule märgitud lepinguosalise ametilt RBlle saadetud teabe, mis käsitleb võimalikku protestide esitamist pärast 18-kuulise tähtaja

⁶⁹ WIPO andmebaas Madrid Monitor:
<http://www.wipo.int/madrid/monitor/en/>; vt punkti IV.2 „Madrid Monitor“.

möödumist, samuti teabe protestide esitamise ajavahemiku alguse ja lõpu kuupäevade kohta. Lisaks on WIPO andmebaasis⁷⁰ kättesaadavad esialgse keeldumise teadete koopiad PDF-vormingus.

Kui rahvusvahelise registreeringu omanik saab RB kaudu keeldumisteate mõnelt märgitud lepinguosalise ametilt, siis on tal samad õigused ja võimalused (keeldumise uuesti läbivaatamine või vaidlustamine) nagu juhul, kui märk oleks esitatud otse keeldumisteate välja andnud ametile. Seega menetletakse rahvusvahelist registreeringut asjaomases lepinguosalisel samuti nagu selle lepinguosalise ametile esitatud registreerimistaotlust. RB kompetentsi ei kuulu arvamuse avaldamine kaitse andmisest keeldumise põhjendatuse kohta ega sekkumine sellisest keeldumisest tulenevate vaidluste lahendamisse.

Keeldumisteate uuesti läbi vaatamise avalduse või vaidlustusavalduse esitamisel võib omanik, isegi kui ta ei ole asjasse puutuva lepinguosalise õiguse järgi selleks kohustatud, pidada otstarbekaks leida kohalik esindaja, kes tunneb keeldumisteate saatnud ameti praktikat ning kohalikku õigust ja keelt. Sellise esindaja määramist reguleerivad asjaomase lepinguosalise õigus ja väljakujunenud tavad. Tavaliselt on esialgse keeldumise teates märgitud tähtaeg, mille jooksul on kaubamärgiomanikul võimalus esitada keeldumisteate uuesti läbivaatamise või vaidlustamise avaldus. Kui kaubamärgiomanik ei pea tähtajast kinni, võib ta selle võimaluse kaotada.

2) Avaldus märgi lõpliku staatuse kohta

Rahvusvahelises registreeringus märgitud lepinguosalise amet peab saatma RBle avalduse, milles ta teatab märgi lõpliku staatuse lepinguosalisel niipea, kui märgi kaitset puudutav menetlus ametis on lõppenud. Märgitud lepinguosalise amet peab saatma ühe järgnevatest avaldustest:

- a) kaitse andmise avaldus, kui esialgse keeldumise teadet ei ole saadetud.

Kui enne keeldumistähtaja (ühe aasta või 18 kuu) möödumist on märgitud lepinguosalise ametis menetlus lõppenud ja ametil ei ole põhjust kaitse andmisest keelduda, saadab ta niipea kui võimalik ja enne eelnimetatud ajavahemiku möödumist RBle avalduse, et rahvusvahelises registreeringus olevale märgile on antud kaitse;

- b) esialgsele keeldumisele järgnev kaitse andmise avaldus.

⁷⁰WIPO andmebaas Madrid Monitor: <http://www.wipo.int/madrid/monitor/en/>.
vt punkti IV.2 „Madrid Monitor“.

Kui märgitud lepinguosalise amet ei kinnita täielikku esialgset keeldumist (st keeldumist kõigi kaupade ja/või teenuste suhtes), kuid on edastanud esialgse keeldumise teate ja kui märgile kaitsese andmise menetlus on ametis lõppenud, saadab amet RBle kas:

- avalduse, et esialgne keeldumine on tagasi võetud ja märgile on antud kaitsese kõigi taotletud kaupade ning teenuste suhtes, või
- avalduse, milles märgitakse ära kaubad ja teenused, mille suhtes on märgile kaitsese antud;

c) täieliku esialgse keeldumise kinnitamine.

Kui märgitud lepinguosalise amet on saatnud täieliku esialgse keeldumise teate, märgile kaitsese andmise menetlus ametis on lõppenud ja amet on otsustanud kinnitada märgile kaitsese andmisest keeldumise kõigi kaupade ning teenuste suhtes, saadab amet RBle selle kohta avalduse.

RB kannab avaldused rahvusvahelisse registrisse, avaldab bulletäänis ja teavitab nendest omanikku. Lisaks on WIPO andmebaasis⁷¹ kättesaadavad nende avalduste koopiad PDF-vormingus.

⁷¹ WIPO andmebaas Madrid Monitor:
<http://www.wipo.int/madrid/monitor/en/>; vt punkti IV.2 „Madrid Monitor“.

III TOIMINGUD RAHVUSVAHELISE REGISTREERINGUGA

1. Hilisem märkimine

Lepinguosalise suhtes, kelle territooriumile rahvusvahelise registreeringu õiguskaitses ei laiene, võib taotleda kaitse laiendamist hilisema märkimise teel. See võib osutada vajalikuks, kui näiteks rahvusvahelise registreerimise ajal selles lepinguosalises kaitset ei taotletud või kui märgil ei ole seal enam õiguskaitses kaitse andmisest keeldumise, kehtetuks tunnistamise või loobumise tõttu. Omanikul võib tekkida võimalus teha seda siis, kui kaitse andmisest keeldumise, kehtetuks tunnistamise või loobumise aluseid enam ei ole.

Hilisema märkimise võib teha ainult rahvusvahelisse registrisse kantud kaupade ja teenuste suhtes, kas osaliselt või täielikult. Seega võib lepinguosaline olla mitme järjestikuse märkimise objekt, kusjuures iga märkimine võib hõlmata rahvusvahelises registris märgitud kaupade ja teenuste loetelu eri osa. Lepinguosalise suhtes võib teha hilisema märkimise juhul, kui märkimise hetkel täidab omanik rahvusvahelise registreeringu taotlejale esitatavaid tingimusi⁷².

Soovitav on esitada hilisema märkimise e-taotlus⁷³ otse RBle, kuigi seda võib teha ka lepinguosalise ameti vahendusel ametlikul pabervormil MM4⁷⁴, millele kantavad andmed on sarnased taotluse vormiga MM2⁷⁵. Ühel vormil võib märkida mitu lepinguosalist.

Kõigepealt peab ära märkima hilisema märkimise aluseks oleva rahvusvahelise registreeringu numbri. Hilisem märkimine võib olla seotud ainult ühe rahvusvahelise registreeringuga. Omanik peab ära märkima oma nime ja aadressi, mis peavad olema samad, mis on kantud rahvusvahelisse registrisse. Kui omanik on oma nime või aadressi muutnud, ilma et see oleks registrisse kantud, peab ta muudatuse registrisse kandmist taotlema enne hilisema märkimise tegemist. Rahvusvahelisse registrisse kantud andmetest erineva nime või aadressi märkimist käsitleb RB puudusena⁷⁶.

⁷² Vt punktides II.2.1 ja II.5.3 (3) „Õigus esitada taotlus“.

⁷³ E-Subsequent Designation: <https://www3.wipo.int/osd/?lang=en>.

⁷⁴ Ametlikud ja soovitatavad vormid: <http://www.wipo.int/madrid/en/forms/>.

⁷⁵ Vt punkti II.5.3 „Taotluse vorm“.

⁷⁶ Vt punkte II.6.2 (3) ja (4) „Puudused, mille peab kõrvaldama päritoluamet/taotleja“.

Kui omanik soovib, et esindaja, kes on juba määratud näiteks rahvusvahelise taotluse esitamise ajal, esindaks teda edasi, siis ei tohi ta esindaja määramiseks ettenähtud andmeväljale esindaja nime märkida. Kui omanik soovib määrata esindaja esimest korda või esindajat muuta, siis võib määramine toimuda lihtsalt esindaja nime ja aadressi märkimisega ametliku vormi vastavale andmeväljale. Esindaja määramiseks ei ole vaja esitada eraldi dokumenti.

Hilisema märkimise eest tuleb tasuda põhilõiv, individuaallõiv iga märgitud lepinguosalise eest, kes on teinud vastava deklaratsiooni, ja täiendav lõiv iga märgitud lepinguosalise eest, kelle eest ei tasuta individuaallõivu. Hilisema märkimise lõivude arvutamiseks saab kasutada lõivukalkulaatorit WIPO veebilehel⁷⁷.

Makstavad lõivud kuuluvad tasumisele kümneaastase ajavahemiku ülejäänud osa eest, mille puhul rahvusvahelise registreeringu eest on lõivud juba tasutud. Teiste sõnadega, lõivude määr on sama, olenemata aastate hulgast, mille jooksul hilisem märkimine on kuni rahvusvahelise registreeringu pikendamiseni kehtiv⁷⁸. Näiteks kui registreering, mille suhtes tehakse hilisem märkimine, kehtib peale hilisema märkimise tegemist veel üksnes kaks kuud, tuleb kahe kuu pärast tasuda kehtivuse pikendamise lõiv ka selle lepinguosalise eest, kelle suhtes hilisem märkimine tehti üksnes kaks kuud tagasi.

Seega ei ole kasulik teha hilisem märkimine vahetult enne rahvusvahelise registreeringu kehtivusaja lõppu, kuna uued pikendamislõivud tuleks tasuda ka nende lepinguosaliste eest, kelle suhtes on just äsja õiguskaitset laiendatud. Teise võimalusena võib taotlusel märkida nõude, et hilisem märkimine jõustuks pärast rahvusvahelise registreeringu pikendamist (või pärast muudatuse või tühistamise registreerimise kandmist).

Hilisema märkimise kuupäev on märgitud lepinguosalisel tagasiulatuvalt õiguskaitse alguse kuupäevaks, kui märk saab kaitse selles lepinguosalisel. Seega on hilisema märkimise puhul selle kuupäev sama oluline, kui registreeringu kuupäev⁷⁹ rahvusvahelise taotluse esitamisel.

Kui omanik esitab hilisema märkimise otse RBle, siis kannab märkimine selle RBsse saabumise kuupäeva. Lepinguosalise ameti vahendusel esitatud hilisem

⁷⁷ Lõivukalkulaator <http://www.wipo.int/madrid/en/fees/calculator.jsp>; vt punkti II.4.1 „Rahvusvahelisele Büroole tasutavad lõivud“.

⁷⁸ Vt punkti III.5 „Rahvusvahelise registreeringu kehtivusaja pikendamine“.

⁷⁹ Vt punkti II.6.1 „Rahvusvahelise registreeringu kuupäev“.

märkimine, mis vastab kõigile nõuetele, kannab selle ametisse saabumise kuupäeva, kui see on saanud RBsse kahe kuu jooksul sellest kuupäevast arvates. Kui hilisem märkimine saabub pärast eelnimetatud tähtaja möödumist, kannab see RBsse saabumise kuupäeva. Kui hilisema märkimise kuupäev ei ole rohkem kui kuus kuud hilisem rahvusvahelise registreeringu registrisse kantud prioriteedikoopäevast, jõustub rahvusvahelise registreeringu prioriteedikoopäev ka hiljem märgitud lepinguosalistes⁸⁰.

Hilisema märkimise kuupäeva võivad mõjutada märkimises esinevad puudused. Kui RB leiab, et hilisemas märkimises esineb puudusi, teatab ta sellest omanikule. Kui hilisema märkimise edastas lepinguosalise amet, siis teatab RB puudusest ka ametile.

Kui puudus on seotud rahvusvahelise registreeringu numbri, märgitud lepinguosalistele, kaupade ja teenuste loetelu või kavatsetava kasutamise avaldusega, siis on hilisema märkimise kuupäevaks see kuupäev, mil puudus kõrvaldati. Kui hilisema märkimise edastas amet, siis ei mõjuta need puudused hilisema märkimise kuupäeva juhul, kui need kõrvaldatakse kahe kuu jooksul arvates kuupäevast, mil ametisse saabus hilisema märkimise edastamise avaldus. Sellisel juhul jääb hilisema märkimise kuupäevaks see kuupäev, mil avaldus saabus ametisse. Teised puudused hilisema märkimise kuupäeva ei mõjuta.

Kui puudust ei kõrvaldata kolme kuu jooksul RB teate kuupäevast arvates, siis järeldatakse, et hilisemast märkimisest on loobutud. Kui puudub kavatsetava kasutamise avaldus või kui see on puudulik ja seda puudust ei parandata ettenähtud kolme kuu jooksul, loetakse, et selle lepinguosalise hilisemast märkimisest on loobutud, kes avaldust nõuab (näiteks USA). RB arvab tasutud lõivude summast maha poole põhilõivu määrast ja tagastab ülejäänud summa.

Kui RB leiab, et hilisem märkimine vastab kõigile nõuetele, kannab ta märkimise rahvusvahelisse registrisse ja avaldab selle bülletäänis inglise, prantsuse ning hispaania keeles. RB teatab sellest märgitud lepinguosalistele ametitele ja teavitab samal ajal ka omanikku ning, kui hilisem märkimine on esitatud ameti vahendusel, siis ka seda ametit.

⁸⁰ Vt punkti II.5.2 „Prioriteedikoopäev“.

Märgitud lepinguosalisel hilisemale märkimisele kaitse andmisest keeldumine toimub samade reeglite järgi, nagu kaitse andmisest keeldumine rahvusvahelises taotluses sisalduvale märkimisele. Märgitud lepinguosalise jaoks algab keeldumise tähtaeg kuupäevast, mil RB on lepinguosalisele ametile hilisemast märkimisest teatanud (*notification date*)⁸¹.

2. Muudatused rahvusvahelises registris

2.1 Omaniku muutumine

Kaubamärgi omanik võib muutuda mitmesugustel põhjustel ja viisidel, näiteks kaubamärgi loovutamise puhul. Rahvusvahelise registreeringu puhul ei eristata omaniku muutumise eri põhjusi ega muutumise liike. Omaniku muutumine võib puudutada kõiki rahvusvahelise registreeringuga hõlmatud kaupu ja teenuseid või ainult osa neist. Samuti võib omanik muutuda kõigi märgitud lepinguosaliste või ainult mõne suhtes.

Omaniku muutumise saab registrisse kanda ainult juhul, kui omandiõiguse saajal on õigus esitada rahvusvaheline taotlus. Lisaks sellele tuleb tema sellekohase õiguse üle otsustada iga lepinguosalise suhtes, kus ta taotleb enda registrisse kandmist rahvusvahelise registreeringu uue omanikuna⁸².

Omaniku muutumise avaldus tuleb esitada RBle ametlikul vormil MM5⁸³. Omaniku muutumise avalduse vormi ei kasutata omaniku nime ja aadressi muudatuse puhul, mis ei ole seotud kaubamärgi üleandmisega teisele isikule. Sellisel juhul peab kasutama vormi MM9⁸⁴.

Avalduse võib esitada omanik (või tema registrisse kantud esindaja) või seda võib teha registrisse kantud omaniku lepinguosalise ameti või omandiõiguse saaja lepinguosalise ameti vahendusel. Avaldust ei ole võimalik esitada päritoluameti kaudu (st ameti, kelle kaudu esitati rahvusvaheline taotlus), kui praegusel ja ka uuel omanikul puudub seos lepinguosalisega, kelle amet on päritoluamet. Kui avaldus esitatakse RBle ameti vahendusel, võib amet nõuda omaniku muutumise

⁸¹ Vt punkti II.6.3 „Menetlus märgitud lepinguosalise ametis“.

⁸² Vt punktides II.2.1 ja II.5.3 (3) „Õigus esitada taotlus“.

⁸³ Ametlikud ja soovitatavad vormid: <http://www.wipo.int/madrid/en/forms/>.

⁸⁴ Vt punkti III.2.2 „Omaniku või tema esindaja nime või aadressi muudatus“.

kohta tõendite esitamist. RB ei nõua tõendeid omaniku muutumise kohta ja vastavaid dokumente (nagu loovutamise- või muude lepingute koopiaid) ei ole vaja RBle saata.

Üks avaldus võib hõlmata mitut rahvusvahelist registreeringut, mis kantakse samalt omanikult üle samale omandiõiguse saajale tingimusel, et kõigi rahvusvaheliste registreeringute puhul hõlmab muutumine kõiki või samu lepinguosalisi ning kõiki või samu kaupu ja teenuseid. Kui rahvusvahelise registreeringu number ei ole teada (kuna registreering ei ole veel jõustunud või numbrit ei ole veel omanikule teatatud), siis ei tohi selle asemel märkida mingit muud numbrit. Omanik peab ootama, kuni talle teatatakse rahvusvahelise registreeringu number ja esitama siis avalduse.

Omaniku nimi peab olema märgitud sellisel kujul, nagu see on kantud rahvusvahelisse registrisse. Omandiõiguse saaja nimi ja aadress ning tema õigus olla omanik tuleb märkida järgides rahvusvahelise taotluse täitmise juhtnööre⁸⁵.

Omaniku muutumise avalduses võib kasutada võimalust esindaja määramiseks. Täieliku omaniku muutumise korral tühistab RB endise omaniku registrisse kantud esindaja. Isegi kui omandiõiguse saaja esindajaks jääb sama isik, tuleb ta uuesti määrata, täites vormil vastava andmevälja.

Kui avaldus esitatakse otse RBle, peab sellel olema omaniku või tema esindaja allkiri. Kui avaldus esitatakse ameti vahendusel, siis võib amet nõuda või lubada, et omanik või tema esindaja kirjutaks avaldusele alla. RB ei nõua seda allkirja. Kui avalduse edastab RBle omaniku lepinguosalise amet, peab amet avaldusele alla kirjutama.

Omaniku muutumise avalduse esitamisel tuleb tasuda lõivude loetelus märgitud lõiv⁸⁶, mis katab üht või mitut avalduses nimetatud rahvusvahelist registreeringut, ja täita vormi juurde kuuluv lõivude arvestuse leht⁸⁷.

Kui omaniku muutumise avaldus ei vasta nõuetele, teatab RB sellest omanikule ja ametile, kui avaldus on edastatud ameti vahendusel. Puudus tuleb kõrvaldada

⁸⁵ Vt punkti II.5.3 „Taotluse vorm“.

⁸⁶ Fees and Payments – Madrid System: <http://www.wipo.int/finance/en/madrid.html>, vt punkti II.4.1 „Rahvusvahelisele Büroole tasutavad lõivud“.

⁸⁷ Vt punkti II.4.1 „Rahvusvahelisele Büroole tasutavad lõivud“ ja punkti II.5.3 „Lõivude arvestuse leht“.

kolme kuu jooksul, arvates teate kuupäevast. Vastasel juhul loetakse, et avaldusest on loobunud, tasutud lõivu summast arvatakse maha pool ja ülejäänud tagastatakse. Kui avaldus edastati ameti vahendusel, peab omanik või omandiõiguse saaja kindlaks tegema, kas amet kavatab puuduse kõrvaldada või peab ta seda ise tegema.

Nõuetekohaselt esitatud omaniku muutumise kannab RB rahvusvahelisse registrisse ja teatab sellest märgitud lepinguosaliste ametitele, kelle suhtes rahvusvahelise registreeringu omanik muutus, omanikule, eelmisele omanikule ja avalduse edastanud ametile (kui avaldus esitati ameti vahendusel). Muutumine kantakse registrisse nõuetekohase avalduse RBsse saabumise kuupäevaga, ent muutumise võib registrisse kanda hilisema kuupäevaga, kui omanik nõuab, et see tuleb registrisse kanda pärast mõne teise muudatuse registrisse kandmist või pärast rahvusvahelise registreeringu pikendamist. RB avaldab vastavad andmed bülletäänis.

Rahvusvahelise registreeringu omaniku muutumise kehtivust lepinguosalisel reguleerib selle lepinguosalise õigus. Seega võib märgitud lepinguosalise amet, kellele RB on teatanud teda mõjutavast omaniku muutumisest, teha avalduse, et omaniku muutumine on tema territooriumil kehtetu. Avaldus tuleb saata RBle enne 18 kuu möödumist kuupäevast, mil omaniku muutumise teade saadeti asjaosalisele ametile. Amet peab avalduses ära märkima omaniku muutumise kehtetuse põhjused, peamised vastavad õigusaktide sätted ja asjaolu, kas selline avaldus võib kuuluda uuesti läbivaatamisele või edasikaebamisele. Amet edastab selle avalduse RBle, kes teatab sellest omakorda omanikule või ametile, olenevalt sellest, kes esitas muudatuse avalduse, ning omandiõiguse saajale.

Amet peab avaldust puudutavatest lõplikest otsustest teatama RBle, kes teatab sellest omakorda omaniku muutumise avalduse esitanule (omanikule või ametile). Kõik avaldused selle kohta, et omaniku muutumine on kehtetu, või selliste avalduste kohta tehtud lõplikud otsused kantakse rahvusvahelisse registrisse. See rahvusvahelise registreeringu osa, mille kohta tehti avaldus või lõplik otsus, kantakse registrisse iseseisva rahvusvahelise registreeringuna samal viisil, nagu kantakse registrisse omaniku osaline muutumine. Sellekohane teave avaldatakse bülletäänis.

Märgitud lepinguosalisel omaniku muutumise kehtetuse kohta tehtud avalduse toime rahvusvahelise registreeringu suhtes on, et selle lepinguosalise puhul jääb asjaomane rahvusvaheline registreering loovutaja nimele. Avalduse toime ülemineku osaliste suhtes on lepinguosalisel kohaldatava õiguse küsimus.

2.2 Omaniku või tema esindaja nime või aadressi muudatus, omaniku õigusliku olemuse kanne või muudatus

Omaniku nime või aadressi muudatuse tegemiseks saab kasutada veebiteenust Madrid Portfolio Manager (MPM)⁸⁸ või tuleb esitada RBlle avaldus ametlikul pabervormil MM9⁸⁹. Avalduse võib omanik esitada ise või omaniku lepinguosalise ameti vahendusel. Samale vormile võib rahvusvahelise registreeringu omanik lisada andmed oma õigusliku olemuse kohta (näiteks osauhing või aktsiaselts) või uuendada RBs registreeritud andmeid, kui õiguslik olemus on muutunud või see tuleb lisada. Omaniku nime ja aadressi muudatuse avalduse vormi ei kasutata, kui nime muutmine on tingitud omaniku muutumisest. Sellisel juhul peab kasutama vormi MM5⁹⁰.

Üks muudatusavaldus võib hõlmata mitut sama omaniku nimele registreeritud rahvusvahelist registreeringut, mille numbrid tuleb märkida avaldusse. Kui rahvusvahelise registreeringu number ei ole teada (kuna rahvusvaheline registreering ei ole veel jõustunud või sellest ei ole omanikule teatatud), siis ei tohi märkida mõnda teist numbrit. Omanik peab ootama, kuni rahvusvahelise registreeringu number talle teatatakse, ja seejärel tegema avalduse.

Omaniku nimi tuleb märkida sellisel kujul, nagu see on kantud rahvusvahelisse registrisse. Märkida tuleb ainult muutunud andmed, st et kui muutunud on ainult nimi, piisab uue nime märkimisest ja ülejäänud andmeväljad jäetakse tühjaks. Kui on muutunud ainult aadress, ei ole vaja nime uuesti märkida. Kui on muutunud ainult kirjavahetuse aadress, e-posti aadress, telefoni- või faksinumber, piisab uute andmete märkimisest. Kui viimati nimetatud andmete muutmine on ainus muudatus, ei pea lõivu tasuma.

Kui avaldus esitatakse otse RBlle, peab sellel olema omaniku või tema esindaja allkiri. Kui avaldus esitatakse ameti vahendusel, siis võib amet nõuda või lubada, et omanik või tema esindaja kirjutaks avaldusele alla. RB ei nõua seda allkirja. Kui avalduse edastab RBlle omaniku lepinguosalise amet, peab amet avaldusele alla kirjutama.

⁸⁸ Vt punkti IV.4.2 „Madrid Portfolio Manager“.

⁸⁹ Ametlikud ja soovitatavad vormid: <http://www.wipo.int/madrid/en/forms/>.

⁹⁰ Vt punkti III.2.1 „Omaniku muutumine“.

Omaniku õigusliku olemuse lisamise või omaniku nime, aadressi või õigusliku olemuse muudatuseavalduse esitamisel tuleb tasuta lõivude loetelus märgitud lõiv, mis katab üht või mitut avalduses nimetatud rahvusvahelist registreeringut, ja täita vormi juurde kuuluv lõivude arvestuse leht⁹¹.

Esindaja nime või aadressi muudatuse avaldus tuleb esitada vormil MM10⁹². Seda vormi kasutatakse ainult registrisse kantud määratud esindaja nime või aadressi muudatuse avalduse esitamiseks. Seda vormi ei kasutata uue esindaja määramiseks. Üks esindaja nime või aadressi muudatuse avaldus võib hõlmata mitut täpselt nimetatud rahvusvahelist registreeringut. RB ei saa vastu võtta avaldust, mis viitab lihtsalt kõigile registreeringutele, mis on sama esindaja nimel. Esindaja nime või aadressi muudatuse registrisse kandmise eest ei pea lõivu tasuma.

Kui omaniku või esindaja nime või aadressi muudatuse avaldus ei vasta nõuetele, teatab RB sellest omanikule ja ametile, kui avaldus on edastatud ameti vahendusel. Puudus tuleb kõrvaldada kolme kuu jooksul, arvates teate kuupäevast. Vastasel juhul loetakse, et avaldusest on loobutud, tasutud lõivu summast arvatakse maha pool ja ülejäänud tagastatakse. Kui avaldus edastati ameti vahendusel, peab omanik kindlaks tegema, kas puuduse kavatseb kõrvaldada amet või peab seda tegema omanik ise.

Nõuetekohaselt esitatud muudatuse kannab RB rahvusvahelisse registrisse ja teatab sellest märgitud lepinguosaliste ametitele, omanikule ning avalduse edastanud ametile (kui avaldus esitati ameti vahendusel). Muudatus kantakse registrisse nõuetekohase avalduse RBsse saabumise kuupäevaga, ent sellekohase avalduse esitamisel võib muudatuse registrisse kanda pärast mõne teise rahvusvahelist registreeringut puudutava muudatuse registrisse kandmist või pärast rahvusvahelise registreeringu pikendamist. Lisaks avaldab RB muudatuse bulletäänis.

2.3 Piiramine, loobumine ja tühistamine

Omanik võib kitsendada rahvusvahelise registreeringu kaitse ulatust järgnevalt:

- kaupade ja teenuste loetelu *piiramine*, mis võib mõjutada kõiki lepinguosalisi või osa neist;

⁹¹ Vt punkti II.4.1 „Rahvusvahelisele Büroole tasutavad lõivud“ ja punkti II.5.3 „Lõivude arvestuse leht“.

⁹² Ametlikud ja soovitatavad vormid: <http://www.wipo.int/madrid/en/forms/>.

- mõne, kuid mitte kõigi märgitud lepinguosaliste puhul kaitsest *loobumine* kõigi kaupade ja teenuste suhtes;
- rahvusvahelise registreeringu *tühistamine* kõigi või osa kaupade ja teenuste suhtes kõigis märgitud lepinguosalistes.

Piiramine ei too kaasa asjaomaste kaupade ja teenuste eemaldamist rahvusvahelisest registreeringust. Ainus toime seisneb selles, et rahvusvaheline registreering ei ole enam asjasse puutuvates lepinguosalistes kaitstud nende kaupade ja teenuste suhtes, mida piiramine hõlmab. Isegi kui kaupade ja teenuste loetelu on piiratud ning registrisse kantud kõigi lepinguosaliste suhtes, võivad kaubad ja teenused, mida piiramine hõlmas, olla hilisema märkimise objektiks. Seetõttu võetakse neid arvesse pikendamisel tasumisele kuuluvate lisalõivude arvutamisel. Samadel alustel võib alati uuesti märkida lepinguosalisi, kelle suhtes on toimunud kaitsest *loobumine*.

Vastupidiselt piiramisele ja loobumisele toob rahvusvahelise registreeringu *tühistamine* kaasa kaupade ja teenuste lõpliku kustutamise rahvusvahelisest registrist. Kui tühistamine hõlmab kõiki registrisse kantud kaupu ja teenuseid, ei ole rahvusvahelist registreeringut enam olemas, ja kui endine omanik soovib oma märki taas kaitsta, peab ta esitama uue taotluse. Osalise tühistamise puhul eemaldatakse registrist need kaubad ja teenused, mida tühistamine puudutab, ja nende suhtes ei saa taotleda hilisemat märkimist.

Kui omanik piirab vabatahtlikult rahvusvahelise registreeringu kaitset või loobub sellest või taotleb selle tühistamist, siis ei saa ta kasutada võimalust taotleda rahvusvahelise registreeringu muutmist riigisiseseks või regionaalseks taotluseks, säilitades rahvusvahelise registreeringu kuupäeva. Muutmine saab toimuda ainult pärast rahvusvahelise registreeringu tühistamist, mida on taotlenud päritoluamet⁹³.

Piiramise, loobumise või tühistamise avaldus tuleb esitada RBle ametlikul vormil (MM6, MM7 või MM8⁹⁴) otse või omaniku lepinguosalise ameti vahendusel. Üks avaldus võib hõlmata mitut rahvusvahelist registreeringut, kui piiramise, loobumise või tühistamise ulatus on kõigi lepinguosaliste ning kõigi kaupade ja teenuste suhtes sama.

⁹³ Vt punkti III.3 „Rahvusvahelise registreeringu kehtivuse kaotamine ja muutmine riigisiseseks või regionaalseks taotluseks“.

⁹⁴ Ametlikud ja soovitatavad vormid: <http://www.wipo.int/madrid/en/forms/>.

Kui rahvusvahelise registreeringu number ei ole teada (kuna rahvusvaheline registreering ei ole veel jõustunud või numbrit ei ole omanikule teatatud), siis ei tohi märkida muid numbreid. Omanik peab ootama, kuni talle teatatakse rahvusvahelise registreeringu number, ja seejärel esitama avalduse. Omaniku nimi peab olema märgitud sellisel kujul, nagu see on kantud rahvusvahelisse registrisse. Piiramise, loobumise või tühistamise avalduses võib kasutada võimalust esindaja määramiseks. Kui juba registrisse kantud esindaja ei ole muutunud, tuleb see andmeväli vormil tühjaks jätta.

Kaupade ja teenuste loetelu piiramine tuleb märkida selgelt ning üheselt mõistetavalt. Kui mõne kauba või teenuse nimetus asendatakse teise (kitsama) mõistega, siis tuleb täpselt ära märkida, missugune mõiste missugusega asendatakse. Loetletud kaubad ja teenused peavad olema grupeeritud klassidesse, mille puhul on ära märgitud number, ning klassid tuleb järjestada vastavalt kaupade ja teenuste rahvusvahelise klassifikatsiooni klasside järjekorrale. Osalise tühistamise puhul tuleb samuti järgida eelkirjeldatud põhimõtteid⁹⁵.

Kui piiramise, loobumise või tühistamise avaldus esitatakse otse RBle, peab sellel olema omaniku või tema esindaja allkiri. Kui avaldus esitatakse ameti vahendusel, siis võib amet nõuda või lubada, et omanik või tema esindaja kirjutaks avaldusele alla. RB ei nõua seda allkirja. Ameti vahendusel esitatud avaldusel peab olema ameti allkiri.

Piiramise avalduse esitamisel tuleb tasuda lõivude loetelus märgitud lõiv, mis kaatab üht või mitut avalduses nimetatud rahvusvahelist registreeringut, ja täita vormi juurde kuuluv lõivude arvestuse leht⁹⁶. Loobumise või tühistamise registrisse kandmise eest ei ole lõivu kehtestatud.

Kui piiramise, loobumise või tühistamise avaldus ei vasta nõuetele, teatab RB sellest omanikule ja ametile, kui avaldus on edastatud ameti vahendusel. Puudus tuleb kõrvaldada kolme kuu jooksul, arvates teate kuupäevast. Vastasel juhul loetakse, et avaldusest on loobutud, tasutud lõivu summast arvatakse maha pool ja ülejäänud tagastatakse. Kui avaldus edastati ameti vahendusel, peab omanik kindlaks tegema, kas puuduse kavatseb kõrvaldada amet või peab seda tegema omanik ise.

⁹⁵ Vt punktides II.1.2 ja II.5.3 (10) „Kaubad ja teenused“ ja punktis IV.3 „Kaupade ja teenuste klassifitseerimise andmebaas“.

⁹⁶ Vt punkti II.4.1 „Rahvusvahelisele Büroole tasutavad lõivud“ ja punkti II.5.3 „Lõivude arvestuse leht“.

Nõuetekohaselt esitatud piiramise, loobumise või tühistamise kannab RB rahvusvahelisse registrisse ning teatab sellest asjaomaste märgitud lepinguosaliste ametitele (tühistamise puhul kõigi märgitud lepinguosaliste ametitele), omanikule ja avalduse edastanud ametile (kui avaldus esitati ameti vahendusel). Registrikanne tehakse nõuetekohase avalduse RBsse saabumise kuupäevaga, ent omaniku nõudmisel võib registrikanne teha pärast mõne teise rahvusvahelist registreeringut puudutava muudatuse või tühistamise või hilisema märkimise registrisse kandmist või pärast rahvusvahelise registreeringu pikendamist. Lisaks avaldab RB piiramise, loobumise ja tühistamise andmed bulletäänis.

Märgitud lepinguosalise amet, millele RB teatab kaupade ja teenuste loetelu piiramisest, mis seda lepinguosalist mõjutab, võib teatada, et piirang on lepinguosalisest kehtetu esmajoonest, kui ta leiab, et nõutud muudatus ei ole tegelikult piiramine, vaid loetelu laiendamine. Avaldus selle kohta tuleb saata RBlle enne 18 kuu möödumist kuupäevast, mil piiramise teade saadeti asjaosalisele ametile. Amet peab avalduses ära märkima piirangu kehtetuse põhjused ja kui avaldus ei mõjuta kõiki kaupu ning teenuseid, mida piirang puudutab, siis need, mida avaldus mõjutab, või need, mida avaldus ei mõjuta. Samuti tuleb märkida peamised vastavad õigusaktide sätted ja asjaolu, kas selline avaldus võib kuuluda uuesti läbivaatamisele või edasikaebamisele. RB teatab sellest omanikule või ametile, olenevalt sellest, kes esitas piiramise avalduse.

Amet peab kõigist avaldust puudutavatest lõplikest otsustest teatama RBlle, kes teatab sellest omakorda piiramise avalduse esitanule (omanikule või ametile). Kõik avaldused selle kohta, et piirang on kehtetu, või neid avaldusi puudutavad lõplikud otsused kantakse rahvusvahelisse registrisse. Vastav teave avaldatakse bulletäänis.

3. Rahvusvahelise registreeringu kehtivuse kaotamine ja muutmine riigisiseseks või regionaalseks taotluseks

Kui rahvusvahelise registreeringu aluseks olev põhitaotlus, sellest tulenev registreering või põhiregistreering on muutunud kehtetuks viieaastase sõltuvusaja jooksul⁹⁷, siis teatab päritoluamet sellest RBlle, kes tühistab registreeringu vastavas ulatuses ning teatab sellest omanikule ja märgitud lepinguosaliste ametitele.

⁹⁷ Vt punkti II.2.2 „Sõltuvus põhitaotlusest või -registreeringust“.

Kui rahvusvaheline registreering on päritoluameti nõudmisel osa või kõikide kaupade ja teenuste suhtes tühistatud, saab toimuda selle muutmine üheks või mitmeks riigisiseks või regionaalseks taotluseks. Muutmise võimalust ei saa kasutada, kui rahvusvaheline registreering on tühistatud selle omaniku nõudel.

Muutmise korral käsitletakse lepinguosalise ametisse esitatud registreerimistaotlust rahvusvahelises registreeringus sisaldunud märgi suhtes nii, nagu oleks taotlus esitatud rahvusvahelise registreeringu kuupäeval või hilisema märkimise kuupäeval, kui asjaomane lepinguosaline oli tühistatud rahvusvahelises registreeringus märgitud. Kui rahvusvahelise registreeringuga kaasnes prioriteedinõue⁹⁸, saab riigisiseses või regionaalses taotluses seda nõuet kasutada.

Muutmine võib toimuda kõigi lepinguosaliste suhtes, kelle territooriumil rahvusvaheline registreering jõus oli, st kõigi lepinguosaliste suhtes, kelle puhul rahvusvaheline registreering ei olnud täieliku kaitsest keeldumise, kehtetuks tunnistamise või loobumise objekt.

Kasutamaks muutmisest tulenevaid eeliseid, tuleb riigisisene või regionaalne taotlus esitada lepinguosalise ametisse kolme kuu jooksul rahvusvahelise registreeringu tühistamise kuupäevast arvates. Taotluses võivad olla loetletud ainult need kaubad ja teenused, mis on loetletud tühistatud rahvusvahelises registreeringus (või rahvusvahelise registreeringu tühistatud osas) asjaomase lepinguosalise suhtes.

Arvestamata kuupäeva puudutavaid erisätteid, on muutmisest tulenev taotlus tavaline riigisisene või regionaalne taotlus. Esitamine ei toimu ei protokolliga ega juhendi järgi, samuti ei ole sellega seotud RB. Riigisiseks või regionaalseks taotluseks muutmise korra kindlaks määramine on lepinguosalise ülesanne. Lepinguosalise amet võib nõuda, et selline taotlus vastaks sellele ametile esitatavatele riigisisese või regionaalse taotluse nõuetele, k.a lõive puudutavad nõuded.

4. Riigisisese või regionaalse registreeringu asendamine rahvusvahelise registreeringuga

Kaubamärk, mis on lepinguosalise ametis riigisiselt või regionaalselt registreeritud, loetakse asendatuks sama märgi rahvusvahelise registreeringuga, kui:

⁹⁸ Vt punkti II 5.2 „Prioriteedikuupäev“.

- nii riigisisene/regionaalne registreering kui ka rahvusvaheline registreering kuuluvad samale omanikule;
- rahvusvahelise registreeringu kaitse hõlmab asjaomast lepinguosalist;
- kõik riigisisese/regionaalse registreeringus loetletud kaubad ja teenused on selle lepinguosalise suhtes loetletud ka rahvusvahelises registreeringus;
- rahvusvahelise registreeringu toime laienemine sellele lepinguosalisele (mis võib olla hilisem märkimine) jõustub pärast riigisisese/regionaalse registreeringu kuupäeva.

Omaniku ülesanne on kindlaks teha, kas need tingimused on antud juhul tegelikult täidetud. Eelkõige tuleb kontrollida, et riigisisese/regionaalse registreeringus loetletud kaubad ja teenused on loetletud ka rahvusvahelises registreeringus. Rahvusvahelise registreeringu kaupade ja teenuste loetelu ei pea olema identne, see võib olla ulatuselt laiem, ent see ei tohi olla kitsam. Rahvusvahelises registreeringus kasutatud nimetused peavad hõlmama riigisisese/regionaalse registreeringus loetletud kaupu/teenuseid.

Asendamine ei kahjusta varasema riigisisese/regionaalse taotlusega saadud õigusi (näiteks prioriteedinõudest või märgi varasemast kasutamisest tulenevaid õigusi). Asendamine ei tähenda, et riigisisese/regionaalse registreeringu toime on peatunud või muul viisil mõjutatud. See jääb asjaomase lepinguosalise registrisse koos kõigi registreeringuga kaasnevate õigustega niikauaks, kui omanik seda pikendab.

Lepinguosalise amet, mille riigisisesse/regionaalsesse registrisse märk on kantud, peab omaniku vastaval taotlusel tegema rahvusvahelise registreeringu kohta märke oma registrisse. Seda ei tule mõista kohustusliku nõudena. Asendamine loetakse toimunuks automaatselt, selleks ei ole vajalikud omaniku toimingud ega asendamise registrisse kandmine. Kolmandate isikute teavitamiseks on siiski soovitatav, et omanik nõuaks rahvusvahelise registreeringu kohta märke tegemist riigisisesse/regionaalsesse registrisse.

Vaatamata riigisisese/regionaalse registreeringu asendamisele on rahvusvahelise registreeringu omanikule kasulik pikendada riigisisest/regionaalset registreeringut viieaastase ajavahemiku jooksul, mil rahvusvaheline registreering sõltub põhimärgi saatusest juhuks, kui põhimärk ei saa õiguskaitset või jääb sellest ilma.

Kui märgitud lepinguosalise amet on omaniku esitatud taotluse tulemusena kandnud oma registrisse asjaolu, et riigisisene/regionaalne registreering on asendatud rahvusvahelise registreeringuga, peab amet teatama sellest RBlle, kes kannab teatatud andmed rahvusvahelisse registrisse ja teatab sellest omanikule. Lisaks avaldab ta andmed bülletäänis.

5. Rahvusvahelise registreeringu kehtivusaja pikendamine

Kaubamärgi rahvusvaheline registreering kehtib kümme aastat rahvusvahelise registreeringu kuupäevast arvates. Seejärel saab registreeringut pikendada järgnevaks kümneks aastaks, tasudes vajalikud lõivud.

Kuus kuud enne iga kümneaastase kaitsetähtaja lõppu tuletab RB rahvusvahelise registreeringu omanikule ja tema esindajale (kui on määratud esindaja) meelde kehtivusaja lõpu täpse kuupäeva, saates neile vastavad teated. Kui omanik või esindaja ei saa sellist teadet kätte, ei anna see õigust ületada lõivude tasumise tähtaegu. Teates on loetletud kõik märgitud lepinguosalised, kelle suhtes ei ole registrisse kantud täielikku kaitse andmisest keeldumist või kehtetuks tunnistamist või kelle märkimisest ei ole loobutud.

Kuna pikendamist loetakse lihtsalt rahvusvahelise registreeringu kaitsetähtaja pikendamiseks nõutud lõivude eest, siis ei saa antud kaitsetähtaja lõppemisel sellega kaasneda muudatusi rahvusvahelises registreeringus. Seega ei saa pikendamismenetluse osana teha muudatusi omaniku nimes või aadressis või kaupade ja teenuste loetelus. Muudatused, mida omanik soovib registreeringu pikendamisel rahvusvahelisse registrisse kanda, tuleb esitada RBlle eraldi, kooskõlas vastavate menetlusreeglitega. Need muudatused võivad kuuluda pikendamisel registrisse kantavate andmete hulka vaid juhul, kui need kantakse rahvusvahelisse registrisse hiljemalt rahvusvahelise registreeringu kehtivuse lõppemise kuupäeval.

Ent lubatud on rahvusvahelise registreeringu pikendamine:

- ainult mõne sellega hõlmatud lepinguosalise suhtes; sellisel juhul peab lõivude tasumisega kaasnema avaldus, milles loetletakse lepinguosalised, kelle suhtes pikendamist ei toimu;
- ainult nende kaupade ja teenuste suhtes, mille ulatuses on antud lepinguosalises kaitse antud ning mitte nende kaupade ja teenuste suhtes, mille kohta on registrisse kantud keeldumine.

Rahvusvaheliste registreeringute e-pikendamise süsteem E-Renewal on kättesaadav WIPO Madridi süsteemi veebilehel⁹⁹. Rahvusvahelise registreeringu pikendamiseks ei ole ette nähtud ametlikku pabervormi. Pikendamine võib jõustuda iga teatega, mis sisaldab vajalikku teavet (rahvusvahelise registreeringu number ja tasumise eesmärk). Kui ei ole võimalik kasutada e-pikendamist, on otstarbekas kasutada soovitatavat vormi MM11¹⁰⁰.

Rahvusvahelise registreeringu pikendamise eest tuleb tasuda põhilõiv, individuaallõiv iga märgitud lepinguosalise eest, kes on esitanud vastava deklaratsiooni, täiendav lõiv iga lepinguosalise eest, kelle eest ei tasuta individuaallõivu ja lisalõiv iga kaupade ning teenuste klassi eest alates neljandast klassist (kui kõigi märgitud lepinguosaliste eest tuleb tasuda individuaallõiv, siis ei pea tasuma lisalõive). Pikendamislõivude arvutamiseks saab kasutada lõivukalkulaatorit WIPO veebilehel¹⁰¹.

Lõivud tuleb tasuda RBle hiljemalt kehtivuse lõppemise päevaks. Lõivud võib tasuda kuni kuus kuud pärast pikendamistähtaega, kui samaaegselt tasutakse ka liisamaks, mille suurus on 50% pikendamise eest tasutava põhilõivu määra.

Kui rahvusvahelist registreeringut ei pikendata (kuna omanik ei ole tasunud pikendamislõive või ei olnud tasutud lõivusumma piisav), siis kaotab registreering kehtivuse eelmise kaitsetähtaja lõppemise kuupäevast alates. Kui rahvusvahelist registreeringut ei ole pikendatud, siis teatatakse sellest omanikule, esindajale, kui esindaja on määratud, ja märgitud lepinguosaliste ametitele ning avaldatakse see asjaolu bulletinis.

6. Litsentsid

Mõned lepinguosalsed võimaldavad riigisisel tasemel litsentside registrisse kandmist rahvusvaheliste märkide suhtes, kusjuures sellisel kandel on sama õiguslik toime, nagu riigisisese märgi suhtes registrisse kantud litsentsil. Sellised litsentsid on võimalik kanda ka rahvusvahelisse registrisse, vabastades seega rahvusvaheliste registreeringute omanikud toimingute vajadusest iga lepinguosalise ametis, kelle suhtes litsents on antud.

⁹⁹ Madrid E-Renewal Service: https://webaccess.wipo.int/trademarks_ren/?lang=EN.

¹⁰⁰ Ametlikud ja soovitatavad vormid: <http://www.wipo.int/madrid/en/forms/>.

¹⁰¹ Lõivukalkulaator: <http://www.wipo.int/madrid/en/fees/calculator.jsp>; vt punkti II.4.1 „Rahvusvahelisele Büroole tasutavad lõivud“.

Litsentsi registrisse kandmise taotluse võib RBle esitada omanik ise või seda võib teha omaniku lepinguosalise ameti vahendusel või selle lepinguosalise ameti vahendusel, kelle suhtes litsents on antud. Taotlusele peab alla kirjutama omanik või amet, kes taotlust vahendab. Tõendavaid dokumente, nagu litsentsilepingu kopeerid, ei ole vaja RBsse saata.

Litsentsiaat, kes soovib, et tema litsents kantakse rahvusvahelisse registrisse, võib paluda oma lepinguosalise ametil edastada vastav taotlus. Amet võib rakendada meetmeid, mida ta peab kohaseks, et kindlaks teha asjasse puutuva isiku õigus olla litsentsiaadina registrisse kantud. RB ei saa taotlust vahetult litsentsiaadilt vastu võtta (kuna ta on RB jaoks tundmatu isik), kui taotlusele ei ole alla kirjutatud kas registreeringu omanik või amet.

Taotlus tuleb esitada ametlikul vormil MM13¹⁰². Litsentsi registrisse kandmise eest tuleb tasuda lõivude loetelus¹⁰³ nimetatud lõiv. Üks taotlus võib hõlmata mitut sama omaniku nimel olevat rahvusvahelist registreeringut, kui registrisse kantavad andmed (litsentsiaat, lepinguosalised, kaubad ja teenused) on samad. Lõiv tuleb tasuda iga taotluses nimetatud rahvusvahelise registreeringu eest eraldi.

Kui litsentsi registrisse kandmise taotlus ei vasta nõuetele, teatab RB sellest omanikule, ja kui taotlus esitatakse ameti vahendusel, siis sellele ametile. Kui puudust ei kõrvaldata kolme kuu jooksul arvates RB saadetud teate kuupäevast, siis järeldatakse, et taotlusest on loobutud. RB teatab sellest omanikule ja, kui taotluse esitas amet, siis sellele ametile ning arvab tasutud lõivude summast maha poole ettenähtud lõivu määra ja tagastab ülejäänud summa.

Kui taotlus vastab nõuetele, siis kannab RB litsentsi rahvusvahelisse registrisse nõuetekohase teate saabumise kuupäevaga koos taotluses sisalduvate andmetega, teatab sellest märgitud lepinguosaliste ametitele, kelle suhtes litsents on antud, ja samaaegselt ka omanikule, ning kui taotluse esitas amet, siis sellele ametile.

Märgitud lepinguosalise amet, kellele RB on teatanud litsentsi registrisse kandmisest selle lepinguosalise suhtes, võib teatada, et selle litsentsi kandmine rahvusvahelisse registrisse ei kehti selles lepinguosalises. Sellise avalduse võib teha üksikjuhtumi kaupa juhul, kui asjasse puutuva lepinguosalise õigus tunnustab rahvusvahelisse registrisse kantud litsentside kehtivust, aga asjasse puutuva litsentsi suhtes

¹⁰² Ametlikud ja soovitatavad vormid: <http://www.wipo.int/madrid/en/forms/>.

¹⁰³ Fees and Payments – Madrid System: <http://www.wipo.int/finance/en/madrid.html>; vt punkti II.4.1 „Rahvusvahelisele Büroole tasutavad lõivud“.

on olemas konkreetset põhjused, miks seda ei saa selles lepinguosalises aktsepteerida.

Avaldus selle kohta, et asjasse puutuva litsentsi kandmine rahvusvahelisse registrisse ei kehti lepinguosalises, tuleb saata RBlle enne 18 kuu möödumist kuupäevast, mil litsentsi registrisse kandmise teade saadeti asjaosalisele ametile. RB kannab avalduse rahvusvahelisse registrisse nõuetekohase teate kättesaamise kuupäevaga ja teatab sellest osalisele (omanikule või ametile), kes esitas litsentsi registrisse kandmise taotluse. Kõigist avaldust puudutavatest lõplikest otsustest peab amet teatama RBlle, kes kannab need rahvusvahelisse registrisse ja teatab osalisele (omanikule või ametile), kes esitas litsentsi registrisse kandmise taotluse.

Selle lepinguosalise amet, kelle õigus ei sätesta üldse kaubamärgilitsentside registrisse kandmist, võib teatada, et litsentside kandmine rahvusvahelisse registrisse ei kehti selles lepinguosalises. Selle lepinguosalise amet, kelle õigus sätestab kaubamärgilitsentside registrisse kandmise, kuid ei tunnista rahvusvahelisse registrisse kantud litsentside kehtivust, võib teatada, et litsentside kandmine rahvusvahelisse registrisse ei kehti selles lepinguosalises.

Kõik eelkirjeldatud teated avaldatakse bülletäänis. Seega saab omanik või litsentsiaat teada, et litsentsi registrisse kandmisel ei ole õiguslikke tagajärgi lepinguosalise suhtes, kes on teinud sellise avalduse. RB jätkab sellegipoolest registrisse kandmise menetlust ja teatab sellest asjasse puutuva lepinguosalise ametile, kuigi vastavast üldteatest lähtuvalt ei ole litsentsil selles lepinguosalises õiguslikke tagajärgi¹⁰⁴.

Pärast litsentsi registrisse kandmist võib omanik või litsentsiaat soovida muuta litsentsi puudutavaid üksikasju (näiteks selle kestvust). Muutmise taotlus tuleb esitada ametlikul vormil MM14¹⁰⁵ ja tasuda vastav lõiv¹⁰⁶. Kui rahvusvahelise registreeringu suhtes on vaja registrisse kanda uus litsentsiaat, ei loeta sellist taotlust litsentsi muutmiseks, vaid uueks litsentsi registrisse kandmise taotluseks ja see tuleb esitada vormil MM13. Litsentsi registrikande tühistamise taotlus tuleb esitada

¹⁰⁴ Teave lepinguosaliste deklaratsioonide kohta: <http://www.wipo.int/madrid/en/members/declarations.html>.

¹⁰⁵ Ametlikud ja soovitatavad vormid: <http://www.wipo.int/madrid/en/forms/>.

¹⁰⁶ Fees and Payments – Madrid System: <http://www.wipo.int/finance/en/madrid.html>; vt punkti II.4.1 „Rahvusvahelisele Büroole tasutavad lõivud“.

ametlikul vormil MM15, millest lähtuvalt kustutatakse litsents rahvusvahelisest registrist. Tühistamise eest ei pea lõivu tasuma.

Kui rahvusvahelise registreeringu suhtes on registrisse kantud mitu litsentsi, peab kõigis muutmise või tühistamise taotlustes olema selgelt ja üheselt mõistetavalt täpsustatud, millise litsentsi kohta on taotlus esitatud.

7. Parandused rahvusvahelises registris

Kui RB leiab, et registrikandes on viga, siis parandab ta vea *ex officio*. Ta parandab vea ka omaniku või ameti taotlusel. Kuid enne vea parandamist peab RB olema veendunud, et rahvusvahelises registris on tõepoolest viga. Seega, kui:

- registrikande ja RBle esitatud dokumentide andmed on erinevad, on see RB viga, mis parandatakse edasiste küsimusteta;
- rahvusvahelises registris on ilmne viga ja selle parandus on samuti ilmne ning ainuvõimalik, siis parandatakse viga niipea, kui see RBs avastatakse;
- rahvusvahelisse registrisse kantud faktis on objektiivne viga, näiteks nimes, aadressis või kuupäevas on trükiviga, võib selle üldjuhul parandada, kuid kui viga tuleneb RBle esitatud dokumentide ja lepinguosalise registrisse tehtud kande vastukäivusest, peab vea parandamise avalduse esitama lepinguosalise amet.

Teistel juhtudel, eriti siis, kui taotletakse muudatust märgitud lepinguosaliste loetelus või kaupade ja teenuste loetelus, ei saa seda käsitleda vea parandamisena rahvusvahelises registris, v.a juhul, kui vea tegi amet, kes esitas RBle viga sisaldava dokumendi. Sel juhul peab vea parandamise avalduse esitama RBle asjaomane amet. Kui rahvusvahelisse registrisse kantud märgitud lepinguosaliste loetelu või kaupade ja teenuste loetelu vastab taotleja või omaniku või tema esindaja esitatud loetelule, siis on viga tehtud juba varem ning see ei ole rahvusvahelise registri viga. Selliseid vigu märgitud lepinguosaliste või kaupade ja teenuste loetelus ei parandata eelmises lõigus nimetatud alustel.

Ameti tehtud vea, mille parandus mõjutab rahvusvahelisest registreeringust tulenevaid õigusi, võib parandada vaid juhul, kui parandamistaotlus saabub RBsse üheksa kuu jooksul arvates rahvusvahelises registris väära sissekande avaldamise kuupäevast. See tähtaeg ei kehti RB tehtud vigadele, kuna dokument, millel põhi-

nes vigane kanne, oli kogu aeg RB käsutuses. Samuti ei kehti see väiksemate vigade puhul nagu vead, mis puudutavad omaniku nime või aadressi, või ilmsed vead kaupade ja teenuste loetelus.

RB teatab vea parandusest omanikule ja nende märgitud lepinguosaliste ametitele, keda parandus puudutab ning avaldab selle bulletäänis. Paranduse teate saanud amet võib teatada RBle, et paranduse tõttu ei saa rahvusvahelisele registreeringule enam kaitset anda. Seda võib teha, kui parandatud rahvusvahelise registreeringu puhul tekivad kaitse andmisest keeldumise alused, mis ei kehtinud algselt asjaomasele ametile teatatud registreeringu puhul. Keeldumisest teatamine peab vastama esialgse keeldumise nõuetele, k.a tähtjad, mida arvestatakse parandamiste saatmise kuupäevast¹⁰⁷.

Muudatusi, mis võivad mõjutada märgi õiguskaitses ulatust, ei aktsepteerita. Registrisse kantud märki ei ole lubatud muuta, ei pikendamisel ega muudel juhtudel. Kui omanik soovib kaitsta märki kujul, mis kas või vähesel määral erineb registrisse kantud märgist, siis peab ta esitama uue rahvusvahelise taotluse. See ei tähenda, et kui omanik kasutab märki kujul, mis erineb registrisse kantud märgist, siis peab ta tingimata esitama uue taotluse. Ta võib juhinduda Pariisi konventsiooni artikli 5C lõikest 2, mille kohaselt märgi kasutamine niisugusel kujul, mis erineb registrisse kantud märgist elementide poolest, mis ei mõjuta selle eristusvõimet, ei too kaasa märgi kehtetuks tunnistamist ega nõrgenda rahvusvahelise registreeringu kaitset märgitud lepinguosalistes.

Rahvusvahelise registreeringu kaupade ja teenuste loetelu ei saa laiendada. Kui omanik soovib oma märki kaitsta täiendavate kaupade ja teenuste tähistamiseks, peab ta esitama uue taotluse. See kehtib ka juhul, kui need kaubad ja teenused sisaldasid põhitaotluses või -registreeringus, aga jäeti välja rahvusvahelisest taotlusest.

¹⁰⁷ Vt punkti II.6.3 (1) „Kaitse andmisest keeldumine“.

IV AVALIK TEAVE JA VEEBITEENUSED

1. Bülletään

Madridi süsteemi ainus ametlik väljaanne WIPO Rahvusvaheliste Märkide Bülletään avaldatakse igal nädalal ja see on kättesaadav WIPO andmebaasis Madrid Monitor¹⁰⁸. Bülletään sisaldab kõiki avaldamisele kuuluvaid andmeid uute rahvusvaheliste registreeringute, pikendamiste, hilisemate märkimiste ja teiste rahvusvahelisi registreeringuid mõjutavate muudatuste kohta.

Lisaks sisaldab bülletään muud üldsusele huvi pakkuvat teavet, nagu lepinguosaliste deklaratsioonid ja teated, individuaallõivude määrad või teave päevade kohta, mil RB on suletud.

2. Madrid Monitor

Kõigi jõusolevate rahvusvaheliste registreeringute hetkeseis, k.a RBs menetletavaid rahvusvahelisi taotlusi ja hilisemaid märkimisi puudutav teave, avaldatakse iga päev ajakohastatavas andmebaasis Madrid Monitor. Seal on kättesaadav ka bülletään.

Madrid Monitor on tõhus abivahend otsingute tegemiseks ja rahvusvahelise taotluse või registreeringu menetluse jälgimiseks RBs ning märgitud lepinguosalistes. Lisaks on seal kättesaadavad koopiad esialgse keeldumise teadetest, esialgse keeldumise kinnitamise avaldustest, kaitse andmise avaldustest, teadetest täiendavate otsuste või kehtetuks tunnistamiste kohta ja muudest teadetest.

Ehkki püütakse tagada, et Madrid Monitoris sisalduv teave peegeldaks täpselt rahvusvahelisse registrisse kantud andmeid, on ainus ametlik väljaanne bülletään ja RB ainsad ametlikud teated rahvusvahelisest registrist on tõendatud registriväljavõtted, mida RB annab välja vastava taotluse alusel.

¹⁰⁸ WIPO Gazette: <http://www.wipo.int/madrid/monitor/en/index.jsp>.

3. Kaupade ja teenuste klassifitseerimise andmebaas

WIPO on loonud kaupade ja teenuste loetelude koostamiseks *on-line*-abivahendi Madrid Goods & Services Manager (MGS)¹⁰⁹. See on kaubamärgitaotlejatele abiks rahvusvahelises taotluses esitatava kaupade ja teenuste loetelu koostamisel¹¹⁰. MGSi kaudu pakutakse termineid Nizza klassifikatsiooni alfabeetilisest loendist ja lisaks ka palju laiemat valikut RBs ning paljudes teistes intellektuaalomandiametites aktsepteeritavate terminite loendist. Selliste aktsepteeritavate terminite kasutamine võimaldab taotlejal vältida RBl t puuduseteadete ja lepinguosalistelt esialgsete keeldumiste saamist.

Korrektse loetelu esitamiseks rahvusvahelises taotluses peab loetelu olema sellisena esitatud juba riigisiseses või regionaalses põhitaotluses. Seega on otstarbekas kasutada MGSi mitte üksnes rahvusvahelise taotluse täitmisel, vaid juba varem riigisisese või regionaalse taotluse koostamisel, millel hakkab hiljem põhinema rahvusvaheline taotlus.

4. Member Profile Database

Member Profile Database (MPD)¹¹¹ on lepinguosaliste õiguse ja nende ametite praktika kohta teavet sisaldav abivahend. See aitab taotlejail mõista neile huvi pakuvatel sihtturgudel kehtivaid reegleid ja menetlust, sh tähtaegu keeldumisteadele ning vaidlustamisele vastamiseks, uuesti läbivaatamise avalduste esitamiseks või edasi kaebamiseks. See aitab kaubamärgitaotlejatel täita kaubamärkidele sihtturgudel kehtivaid nõudeid ja aru saada rahvusvahelise taotluse päritoluameti kaudu esitamise menetlusest.

5. Madrid Portfolio Manager

Madrid Portfolio Manager (MPM)¹¹² on rahvusvaheliste registreeringute omanikele ja nende esindajatele oma rahvusvaheliste kaubamärkide portfelliga juurdepääsu võimaldav veebiteenus. Kaubamärgiomanikul peab olema kasutajakonto, mille kaudu saab *on-line*-ligipääsu rahvusvahelisse registrisse, et näha reaajas kõiki oma rahvusvaheliste registreeringutega tehtavaid toiminguid. Teenus võimaldab kaubamärgiomanikul teha oma rahvusvaheliste registreeringutega seotud

¹⁰⁹ Madrid Goods & Services Manager: <https://webaccess.wipo.int/mgs/index.jsp?lang=en>.

¹¹⁰ Vt punkti II.1.2 „Kaubad ja teenused“.

¹¹¹ Member Profile Database: <http://www.wipo.int/madrid/memberprofiles/#/>.

¹¹² Madrid Portfolio Manager: <https://www3.wipo.int/login/en/mpm>.

toiminguid nagu omaniku nime ja/või aadressi muutumine, hilisema märkimise esitamine, rahvusvahelise registreeringu pikendamine ja lõivude maksmine.

6. Muud e-teenused

Rahvusvahelise registreeringu kehtivusaega on võimalik pikendada elektrooniliselt (E-Renewal¹¹³). Pikendamislõive võib tasuda krediitkaardiga või WIPOle avatud konto kaudu.

Rahvusvahelise registreeringu õiguskaitse geograafilist ulatust on võimalik laiendada elektroonilise hilisema märkimise abil (E-Subsequent Designation¹¹⁴).

E-makse (E-Payment¹¹⁵) abil on võimalik tasuda rahvusvaheliste taotluste või registreeringute lõivude võlgnevusi vastavalt WIPO puuduseteadetele või muudele teadetele, kus märgitakse ära sätestatud tähtjaks maksmisele kuuluv lõivude summa.

Contact Madrid¹¹⁶ on suhtlusvahend WIPOga, mis asendab kõiki e-posti aadresse ja faksi. Selle kaudu võib saata WIPOsse ametlikke ja soovitatavaid vorme, küsimusi ning kommentaare, mis edastatakse kõige asjakohasemale töötajale.

¹¹³ Madrid E-Renewal Service: https://webaccess.wipo.int/trademarks_ren/?lang=EN.

¹¹⁴ E-Subsequent Designation: <https://www3.wipo.int/osd/?lang=en>.

¹¹⁵ E-Payment: <https://webaccess.wipo.int/epayment/>.

¹¹⁶ Contact Madrid: <https://www3.wipo.int/contact/en/madrid/>.

MÕISTED¹¹⁷

esialgne keeldumine – märgitud lepinguosalise ameti avaldus kaubamärgile õiguskaitses andmisest keeldumise kohta;

hilisem märkimine – rahvusvaheliselt registreeritud kaubamärgi õiguskaitses territoriaalse laiendamise taotlus;

lepinguosaline – protokolliga ühinenud riik või riikidevaheline organisatsioon;

Madridi süsteem – kaubamärkide rahvusvahelise registreerimise süsteem, mis toimib vastavalt märkide rahvusvahelise registreerimise Madridi kokkuleppele ja selle protokollile;

märgitud lepinguosaline – lepinguosaline, kelle suhtes on taotletud kaubamärgi õiguskaitses territoriaalset laiendamist;

märgitud lepinguosalise amet – lepinguosalises, kelle suhtes on taotletud õiguskaitses territoriaalset laiendamist, kaubamärkidele õiguskaitses andmisega tegelev amet;

märkimine – kaubamärgi õiguskaitses territoriaalse laiendamise taotlus;

põhiregistreering – päritoluameti välja antud kaubamärgi registreering, mis on aluseks selle märgi rahvusvahelise registreerimise taotlusele;

põhitaotlus – kaubamärgi registreerimise taotlus, mis on esitatud päritoluametisse ja mis on aluseks märgi rahvusvahelise registreerimise taotlusele;

päritoluamet – lepinguosalise amet, kelle suhtes füüsiline või juriidiline isik täidab üht või mitut tingimust, mis annab/annavad õiguse rahvusvahelise taotluse esitamiseks;

Rahvusvaheline Büroo (RB) – Maailma Intellektuaalomandi Organisatsiooni (WIPO) büroo, mis tegeleb Madridi süsteemi haldamisega;

¹¹⁷ Vt märkide rahvusvahelise registreerimise Madridi kokkuleppe protokollis juhendi reeglit 1. Lühiväljendid:

<http://www.epa.ee/sites/www.epa.ee/files/elfinder/dokumendid/yhinejuhend.pdf>.

rahvusvaheline register – Rahvusvahelise Büroo (RB) ametlik andmestik rahvusvaheliste registreeringute kohta;

rahvusvaheline registreering – kaubamärgi registreering, mis kehtib Madridi protokollil alusel;

rahvusvaheline taotlus – rahvusvahelise registreerimise taotlus, mis on esitatud Madridi protokollil alusel.

KASUTATUD MATERJALID

- Tööstusomandi kaitse Pariisi konventsioon
- Märkide rahvusvahelise registreerimise Madridi kokkuleppe protokoll
juhend
- Madridi kokkuleppe ja Madridi protokolliga kohase märkide rahvusvahelise
registreerimise juhend
- Explanatory Notes on the Official Application Form MM2
- EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL)
2017/1001, 14. juuni 2017, Euroopa Liidu kaubamärgi kohta
- Kaubamärgimäärus
- WIPO veebileht
- EUIPO veebileht
- Patendiameti veebileht

